Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 36. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 16-го ЛЮТОГО 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 16, 1978 No. 36. VOL. LXXXV.

ШЕВЧЕНКІВСЬКА ФУНДАЦІЯ В КАНАДІ ЗАПОЧАТКУВАЛА ДРУГИЙ МІЛЬЙОН ВЛАСНИХ ФОНДІВ

Вінніпеґ (КУК). — Дня 3 лютого 1978 Шевченківська Фундація одержала 4,000 дол. нових датків, що збільшило її власні фонди до суми 1,003.601 дол. Для відзначення цього осягу, відбуто того ж дня в Вінніпеґу урочисте засідання Дирекції, до участи в якому запрошено членів-основників фундації з 1963 року, теперішніх і всіх бувших членів Дирекції і Контрольної Комісії, членів Екзекутиви Президії КУК і меценатів фундації замешкалих у Вінніпеґу. Це засідання удостоїли своєю приявністю: Митрополит УГПЦеркви Андрей і Митрополит УКЦеркви Максим Германюк, які провели традиційні молитви.

При участи 34 представників, засідання відкрив і ним проводив президент фундації д-р І. Глинка. Мовчанкою приявні вшанували пам'ять померших 7-ох членів-основників: І. Г. Сирника, В. Коссара, В. І. Сарчука, Д. Лобая, д-ра Т. Михайлівського, П. Олійницького і К. Продана та 4-ох бувших членів Контрольної Комісії: суддю Марію Вавриков, Т. Кобзея, І. М. Гаврилюка і д-ра Мартиновича.

Д-р І. Глинка підкреслив повсякчасну місію Шевченківської Фундації, як перманентної установи, зачартерованої актом парляменту Канади, а саме зберігати українську культуру й мову і забезпечити їх розвиток в Канаді. Він звернув увагу на структуральне пов'язання фундації з Централею КУК, Екзекутива якої покликає своєчасно членів Дирекції і Контрольної Комісії фундації. На випадок розв'язання КУК, це управнення переходить на Ієрархії УКЦеркви і УГПЦеркви в Канаді. Д-р Глинка відзначив ролю членів-основників та всіх бувших і теперішніх членів Дирекції й Контрольної Комісії. Дальше, він підкреслив працю чартерового рахівника Б. Чемеринського, довголітнього секретаря пані А. Вах, асистента директора М. Спольського і працівників бюра Централі КУК за скропулянтне ведення діловодства і підготову щорічних звітів, та відзначив заслуги першого екзекутивного директора В. Кохана і теперішнього екзекутивного директора д-ра С. Яр. Кальби, який сповняє цю відповідальність вже понад 11 років.

Найбільший осяг Шевченківської Фундації — це довір'я, яке фундація здобула серед української громади, найкращим доказом чого є число 27 меценатів, з яких першим був о. д-р В. Кушнір і які разом на день 3 лютого 1978 зложили 346,014 дол. За висотою датків їх незабутні імена: І. Саленга (посм. запис 51, 000), Я. Ребрик (запис 48,000), Централя КУК (30,000), І. Хрін (30, 055), М. Карплюк — (19,000), Меланія Доскоч (15,000), М. Напалій (12,000), Чи-

(Закінчення на ст. 8-ій)

Чотири Округи УНС Пеннсильвенійського стейту відзначать ювілеї видинь УНС

Філядельфія, (с. г.). — З Канцелярії Окружного Комітету Відділів УНС Філядельфійської Округи інформують, що заходом чотирьох Округ УНСоюзу Пеннсильвенійського стейту приготовляється відзначення дводенними святкуваннями ювілеїв видань УНСоюзу: 85-річчя „Свободи", 45-річчя „Українського Тижневика" і 25-річчя дитячого журналу „Веселка". Ювілейні святкування відбудуться на Оселі імені Олега Ольжича в Лігайтоні, Па., в суботу і неділю 10 і 11 червня 1978 року. Ініціяторами ювілейних святкувань є Управи Округ: Лігай Веллі — Алентавн, головою якої є головна радна пані Анна Гарас, Філядельфійська — голова Петро Тарнавський, Твердого Вугілля — Шамокін — голова Тимко Бутрей і Вілкес Берська — голова мгр Роман Дяків.

Голови згаданих Округ плянують в найближчому часі відбути спільну нараду для затвердження програми ювілейних святкувань. Слід згадати, що Ініціятивний Комітет ювілейних святкувань був створений ще 23 жовтня 1977 року під час Секретарсько-організаційного курсу згаданих Округ, що відбувся тоді в готелі „Наталія" в Лігайтоні. Присутніми на цих нарадах були всі чотири голови Округ і ними проводила пані Анна Гарас. Відтак друга зустріч голів в справі ювілейних святкувань відбулася в суботу, 12 листопада 1977 року, в Істоні, Па.

Ініціятивний Комітет цих ювілейних святкувань звертається з проханням до всіх суспільно-громадських і політичних установ-організацій Пеннсильвенійського стейту не влаштовувати в згаданих днях 10 і 11 червня інших імпрез.

УСО „Тризуб" у Філядельфії купує 32-акрову площу

Філядельфія. — Український Спортовий Осередок „Тризуб" і діловий Комітет купна спортової площі інформують, що „Тризуб" дістав дозвіл (зонінг) на купно 32-акрової площі, в тому 4 акри лісу, в місцевості Горшам Товншіп, Монтгомері Кавнті, при дорозі Кавнті — Лайн і Ловер Стейт, що є 17 миль віддалення на північ від домівки „Тризуба".

Українська громада Філядельфії і околиці відчуває велику потребу власної догідної площі, де українські організації-установи могли б відбувати свої різні імпрези товарисько - дозвільного характеру, а молодь мала б змогу розвивати свої фізичні вмілості, вишколюватись і гартуватись у спортовому, виховному та національному дусі.

Кошти купна землі є досить значні, а будова відповідних спортових майданів, потрібних будинків, залі, басейну подвоїть витрати для влаштування того спортового об'єкту. Не мавши змоги виконати всі ці фінансові зобов'язання, Комітет Купна Площі при УСО „Тризуб" звертається з гарячим проханням до українських організацій, установ, професіоналістів та індивідуальних громадян прийти з фінансовою допомогою у формі безвідсоткових позичок, зворотних найдальше до 10 років, або грошових датків.

Грошові пожертви чи позички на купно спортової площі можна складати в Українській Щадниці на конто „Тризуба", або в касира Ярослава Кухтина в крамниці „Космос" при 4944 Брод вулиці, Філядельфія.

СОВЄТСЬКІ ПІЛОТИ ПЕРЕБРАЛИ ПОВІТРЯНУ ОХОРОНУ КУБИ

Вашінґтон. — Речники американської Центральної Розвідчої Аґенції заявили в понеділок, 13-го лютого ц. р., що совєтські військові летуни майже повністю перебрали на себе повітряну охорону Куби, правдоподібно для того, щоб відтяжити кубинських летунів, яких масово кубинський диктатор Фідель Кастро перекидає до Етіопії, де вони беруть активну участь в боях у провінції Оґаден з партизанськими частинами і реґулярними армійськими одиницями Сомалії. Помимо того, що речник Білого Дому відмовився коментувати інформацію розвідчої Аґенції, добре поінформовані урядові особи підтвердили вістку про полети совєтських летунів над Кубою. Американські офіційні речники не виявили, звідки походять ці інформації, але кореспонденти і зацікавлені тією справою особи думають, що вони базовані на переловлених розмовах між пілотами і радарними станціями на землі, також контрольованими совєтськими техніками. Досі не встановлено однак скільки совєтських пілотів і наземної обслуги бере участь у цих операціях, але деякі поінформовані особи твердять, що Москва є у процесі цілковитого перебрання військової оборони Куби.

Висилка Москвою своїх пілотів до Куби викликала у Вашінґтоні деяку консернацію, бо досі, крім посиленої доставки зброї, Совєтський Союз, від часу ракетної кризи в 1962 році, не висилав на острів більшої кількости своїх вояків. Урядові речники стверджують, що СССР досі додержувався порозуміння досягнутого в 1962 році, що ЗСА не робитимуть інвазії на Кубу в заміну за відтягнення усіх совєтських військ і ліквідації ракетних гнізд, розбудованих совєтами за часів владування Хрущова. Але, як твердять представники Державного департаменту, ця умова відноситься тільки до офензивної зброї, а полети совєтських летунів над Кубою можна вважати частиною кубинсько- совєтської домовлености, підписаної в 1960-их роках. У міжчасі, коли в Білому Домі ведеться дискусія про те, як інтерпретувати останнє потягнення СССР, деякі коментатори вказують, що полети совєтських летунів над Кубою є ще одним наглядним доказом, що кубинсько-совєтська заанґажованість в Етіопії є далеко тіснішою й більшою, як це твердить Москва і Гавана. Речники військової розвідки, як також державний секретар ЗСА Сайрус Венс, підтвердили, що в Етіопії перебуває понад 3.000 кубинських вояків, а летунські рейди кубинських пілотів значно спричинились до успіх офензиви проти сомалійців в провінції Оґаден. В боях беруть участь найкращі кубинські пілоти і тому на Заході не виключають, що Москва мусіла заступити їх в Кубі своїм персоналом. Військова повітряна фльота Куби складається з 210 совєтських бойових літаків, які включають 80 легких літаків типу „МІҐ-21" і 40 „МІҐ-19". Совєтські пілоти переважно літають на літаках МІҐ-21", моделі, на якому свого часу перелетів до Японії ляйтенант Віктор Біленко і попросив політичного азилю в ЗСА. Головним питанням залишається тепер, чому Москва воліє вживати кубинських пілотів в Африці, замість вислати своїх? В політичних кругах панує переконання, що кубинців у країнах т. зв. третього світу вважають революціонерами і політично їх більш прихильно сприймають африканці.

Ситуація на фронтах в провінції Оґаден розвивається в користь прокомуністичної Етіопії, сильно піддержуваної Москвою і Гаваною. Етіопійські війська, захопивши раніше декілька стратеґічних пунктів сомалійців, маршують в напрямі міста Джіїґа, яке є останнім опірним пунктом сомалійців. Джіїґа знаходиться 60 миль від кордону Сомалії. Кореспонденти інформують, що фактично тепер бої припинилися, бо етіопці намагаються переформувати свої армійські частини і підтягнути більше зброї та амуніції. Сомалія також приготовляється до одчайдушної битви і підтягує до кордону нові військові з'єднання та переводить загальну мобілізацію в країні.

Кремль дорікає ЗСА за зволікання з підписанням договору

Москва. — Газета Правда", офіціоз комуністичної партії СССР, у виданні за суботу, 11-го лютого, твердить, що Конґрес ЗСА, Департамент оборони та „американський індустріяльно-мілітарний комплекс" своєю опозицією спричиняють зволікання щодо підписання нового договору відносно обмеження стратеґічної атомової зброї. У своїй передовиці „Правда" твердить, що ЗСА відмовляються від компромісів щодо „крилатої ракети", спеціяльно щодо засягу цих ракет.

Політичні аналітики вважають, що атака в „Правді" —це наслідок розмов совєтської делеґації, очолюваної Борісом Пономарьовим, членом Політбюра, яка недавно відвідувала ЗСА та переговорювала з президентом Джіммі Картером, членами американського уряду та з конґресменами і сенаторами. Під час цих розмов американські політичні діячі таврували Совєтський Союз за те, що відмовляється включити свій бомбовик „Бекфаєр" до стратеґічної атомової зброї, яка підлягала б обмеженням у новому договорі між ЗСА та СССР, як також видвигали порушування прав людини у Совєтському Союзі та втручання СССР і Куби у війну між Етіопією та Сомалією.

Передовиця „Правди" старалася звалити всю вину на ЗСА, а представляла Москву як „постійного прихильника миру і роззброєння". Натомість речник Білого Дому, відповідаючи на запити кореспондентів щодо тверджень „Правди", сказав, що головною причиною зволікання з підписанням нового договору є те, що Москва відмовляється погодитися на компроміси, зокрема щодо бомбовика „Бекфаєр".

Міжнародна Амнестія про Владимірську тюрму

Вінніпеґ (КУК). — Канадська секція Міжнародної Амнестії в січневому числі свого Бюлетеню присвятила дві сторінки для огляду обставин у Владимірській тюрмі, де запроторюють політичних в'язнів.

В рапорті Амнестії зазначено, що в 1975 р. в тій тюрмі було поверх 50 політичних в'язнів та що їхня дієта не є вистачаюча для дорослої людини. Дальше підкреслено, що політв'язнів найгірше покарано фізичними способами в тій тюрмі та що медична опіка є недостаточна.

Міжнародна Амнестія „адоптувала" ряд політв'язнів в СССР, серед яких є адоптовані Зіновій Антонюк, Василь Федоренко, Зорян Попадюк, Юрій Шухевич, і о. Борис Заливайко, українці які тепер є у Владимірській тюрмі.

УРЯД ЗСА ЗАКЛИКАЄ ДО СТВОРЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ЦЕНТРУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Ню Орлінс. — Заступник державного секретаря Воррен Кристофер, промовляючи в понеділок, 13-го лютого, на конференції Американської Адвокатської Палати, повідомив, що уряд президента Джіммі Картера видвигає пропозицію відносно створення міжнародного центру, завданням якого було б збирати інформації про стан прав людини у всіх країнах світу.

Зазначуючи, що оборона прав людини є „одним з головних зацікавлень уряду ЗСА" Кристофор сказав, що протягом минулого року Америка використала свої впливи в різних країнах, що довело до звільнення „багатьох тисяч політичних в'язнів у різних державах".

Він заявив, що хоча американські амбасадори, які раніше „боялись видвигати питання прав людини",протягом минулого року часто порушували це питання в розмовах з лідерами чужих країн, то все одно амбасади ЗСА не спроможні збирати всі потрібні інформації про стан цих прав у даних державах. З уваги на те, президент Картер пропонує створити міжнародний центр, який збирав би ці інформації.

Садат закінчив поїздку авдієнцією в Папи Павла

Ватикан/Париж/Вашінгтон. — Єгипетський президент Анвар ель-Садат у понеділок, 13-го лютого, тобто в останній день його 12-денної поїздки до 8-ох країн світу, мав 70-хвилинну авдієнцію в Папи Павла УІ, під час якої Папа хвалив його за „інтенсивну працю на користь миру на Близькому Сході", уділив йому благословення і висловив надію, що в тій частині світу незабаром буде встановлений справедливий мир, який запевнюватиме безпеку всіх країн того обширу, як теж задовольнить „законні аспірації палестинського народу". Тими словами, як вказують аналітики, Папа підкреслив, що Святіший Престіл, та як і ЗСА, бажає бути приятелем обох сторін в ізраїльсько-арабському конфлікті та надіється, що загальне замирення наступить на підставі взаємних компромісів.

Щодо майбутности Єрусалиму,Папа не зайняв становища відносно арабських вимог, щоб Ізраїль звільнив східню частину того міста, а тільки висловив надію, що Єрусалим перестане бути „причиною ворожнечі" між Ізраїлем і арабами, але стане „дійсним релігійним центром", в якому вірні християнської, жидівської та мусульманської релігій зможуть „жити в мирі та з рівними правами".

Перед авдієнцією в Папи Павла президент Садат зустрічався з італійським президентом Джіованні Леоне, як теж з Джуліом Андреотті, недавнім прем'єром Італії, який мусів зрезиґнувати з уваги на урядову кризу, але тепер знову старається, на доручення президента Леоне, сформувати новий уряд. Садат також розмовляв з італійським міністром закордонних справ Арнальдом Форляні та іншими членами тимчасового уряду. Під час цих нарад Садат старався здобути підтримку італійських чинників для його мирових заходів, зокрема відносно звільнення Ізраїлем окупованих арабських земель і розв'язки проблеми палестинських арабів.

Садат прибув до Італії з Парижу, де переговорював з французьким президентом Валерієм Жіскаром д'Естеном щодо ситуації на Близькому Сході. Садат заявив журналістам, що не порушував питання закупівлі французьких військових літаків, але французькі урядові джерела інформують, що Єгипет таки зацікавлений набуттям тих літаків, зокрема тому, що ще не відомо, чи Америка погодиться продати Єгиптові свої літаки, про які Садат переговорював у Вашінгтоні з президентом Джіммі Картером і членами Конгресу.

Протягом 12-ох днів президент Садат відвідав Марокко, ЗСА, Британію, Західню Німеччину, Австрію, Румунію, Францію та Італію. Під час відвідин в Австрії він теж зустрічався з Шімоном Перезом, лідером ізраїльської опозиційної Робітничої партії. До Каїру Садат повернувся увечері в понеділок, 13-го лютого.

Того самого дня уряд ЗСА повторив, що вважає ізраїльські оселі на окупованій арабській території „перешкодами до миру і порушенням міжнародних законів".

Справа ізраїльських осель спричинилась до дещо напружених відносин між Вашінгтоном і Єрусалимом. Проте, прем'єр Беґін у понеділок, 13-го лютого, підтверджуючи це напруження, все одно висловив надію, що Америка далі відіграватиме ролю посередника між Ізраїлем та арабами. Він також дещо злагіднив дотеперішнє становище свого уряду, бо сказав, що під час переговорів з Єгиптом та іншими арабськими державами Ізраїль „готовий обговорювати всі справи, включно з питанням цивільних осель". Беґін також підтвердив вістку, що його уряд тимчасово відложив пляни щодо поширення осель, які вже існують на Сінайському півострові.

Ізраїль замінить свого амбасадора до ОН

Ню Йорк, Об'єднані Нації. — Ройтер інформує, що дотеперішній амбасадор Ізраїлю до Організації Об'єднаних Націй Хаїм Герцоґ уступить із свого становища, а на його місце буде призначений Ігуда Блюм, 46-річний дипломат, народжений в Чехо-Словаччині, спеціяліст міжнародного права. Блюм студіював в Лондонському університеті політичну економію, а свого часу був лектором на Мічігенському і Тексаському університетах в ЗСА. Він являється автором кількох наукових праць з міжнародного права і політичної праці, яка свого часу була сильно критикована арабами п. з. „Небезпечні кордони і мир на Близькому Сході". Теперішній амбасадор Ізраїлю до ОН Хаїм Герцог дуже розчарований працею і політичними напрямними цієї міжнародної організації, механічну більшість в якій здобули комуністи, арабські країни і новопосталі держави т. зв. третього світу, які, на його думку, мало зацікавлені миром у світі.

НА МНОГАЯ ЛІТА, ВЛАДИКО!

ЙОГО СВЯТІСТЬ ПАТРІЯРХ ПОМІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ, БЛАЖЕННІШИЙ ОТЕЦЬ ЙОСИФ, ЯКОМУ 17-го ЛЮТОГО 1978 Р. СПОВНЯЄТЬСЯ 86 РОКІВ ЖИТТЯ.

ЗАКЛИК ДО ДУХОВЕНСТВА І ВІРНИХ СТЕМФОРДСЬКОЇ ЄПАРХІЇ

Дня 17-го лютого припадає день уродин Первоєрарха Української Католицької Церкви, Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Йосифа.

Блаженніший Кир Йосиф є для нас усіх українців католиків символом вірности святій Католицькій Церкві та Українському Народові. Його сильна воля перемогла, при Божій Помочі, ввесь диявольський арсенал воюючого атеїзму. Господь допоміг йому щасливо вийти на волю і він вже 15 літ невпинно працює серед нас і використовує кожну нагоду, щоб привернути своїй Церкві та Народові довго ожидану волю та велич Княжої Доби.

Тож годиться нам усім без виїмку в цей день його уродин щирими молитвами просити Господа, щоб благословив нашого Первоєрарха своїми ласками та добрим здоров'ям і допоміг йому завершити помісність нашої Церкви у своїм ріднім Патріярхаті.

Тому доручаю усім Душпастирям нашої Єпархії відправити в наміренні нашого Первоєрарха Божественну Літургію в неділю, 19 лютого, та внести многолітствіє Їх Блаженству. Також заряджую перевести одної неділі збірку, як дар любови на потреби Блаженнішого. А ці потреби, як знаємо, є многогранні: ведення Українського Католицького Університету ім. св. Климента Папи, допомога потребуючим нашим Єпархіям, виховання нових кандидатів на священиків, ведення беатифікаційного процесу Слуги Божого Митрополита Андрея, видання творів Слуги Божого Кир Андрея та много інших.

Зібрані гроші проситься пересилати до Єпископської Канцелярії, які будуть вислані одним чеком до Їх Блаженства.

Оцей Заклик прошу перечитати в церквах.

В надії, що всі вірні духово об'єднаються в той день уродин нашого Первоєрарха й щиро будуть просити Господа про духа любови і єдности, я від щирого серця усім шлю моє

Архиєрейське Благословення

Василь, Єпископ Стемфорду

Лук'яненко протестував проти знущань, вимагав дозволу на виїзд

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Чотири місяці перед своїм арештом, член Української Гельсінкської групи Левко Лук'яненко вислав листа до Президії Верховної Ради СССР, в якому протестував проти безконечного знущання і шикан, які стосували у відношенні до нього органи КҐБ, і, у зв'язку з цим вимагав дозволу на еміграцію. Лист поширений у самвидаві і продістався за кордон. Передаємо його в цілості:

„Президії Верховної Ради СРСР від Лук'яненка Левка Григоровича з м. Чернігова — 19, вул. Рокосовського, 41-Б, кв. 41

ЗАЯВА.

1961 року мене засудили були до страти за те, що зі своїми товаришами я хотів поставити питання про мирний вихід України зі складу СРСР. Верховний суд УРСР замінив страту на 15 років ув'язнення в концтаборах примусової праці суворого режиму.

Відокремлення союзних республік від СРСР не суперечить марксистській теорії з національного питання; вихід Української РСР зі складу СРСР не можна вважати за антирадянський акт, бо право на вихід проголошене статтею 17 Конституції СРСР; діяльність людини чи групи людей, спрямована на використання конституційного права, не може кваліфікуватися як злочин — це елементарні істини марксистської теорії і радянського права. І все ж таки мене засудили за це і 15 років мучили в неволі.

15 років репресивні органи намагалися довести мені, що конституційне право на вихід не означає права виходу і моє прагнення є замах на територіяльну цілість Радянського Союзу, а через те, що я

(Закінчення на ст. 8-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Детант і шпигунство

Західня преса ще й досі не перестає коментувати останнього випадку шпигунства в Канаді совєтськими „дипломатами", які, діючи під маскою приязної співпраці та науково-технічного обміну, постійно поширюють свою шпигунську мережу на Заході, намагаючись інфільтрувати усі ділянки життя вільних демократичних держав. Совєтське КҐБ, яке користується спеціяльними, а фактично необмеженими правами і фондами, вдержує в ключевих країнах, зокрема в ЗСА, Канаді, країнах Північно-Атлянтійського Оборонного Союзу, Японії та інших, штаб своїх високовишколених агентів, завданням яких є збирати засекречені матеріяли від місцевих, раніше завербованих до шпигунської співпраці агентів, клясифікувати їх і передавати, дуже часто „дипломатичним шляхом", до шпигунської централі на Кремлі. Згідно з оцінкою американської Центральної Розвідчої Агенції і таких же агенцій інших західніх країн та Китайської Народньої Республіки, тільки в самій Західній Европі перебуває приблизно 900 таких кваліфікованих шпигунів, не враховуючи сюди військової розвідки, яка діє окремо, працівників совєтських амбасад, різних торговельних й культурних „місій" тощо. Згідно з інфромаціями західніх розвідок, тільки у самій Франції перебуває понад 20,000 совєтських агентів, в Західній Німеччині 15,000, в Італії 1,500, Бельгії 2,000 і т.д. і т.п. Практично беручи, співробітниками КҐБ, постійними чи тільки тимчасовими, є ввесь „дипломатичний" корпус СССР.

Приклад Канади, де совєтські „дипломати" намагалися просякнути в систему безпеки Королівської Канадської Кавалерійської Поліції, що є відповідником американського Федерального Бюра Інвестиґації (Еф-Бі-Ай), не відокремлений випадок. Шпигунські афери і постійні „випрошування" з чужих країн совєтських „дипломатів" це вже майже буденні явища. У Франції таких афер вже було декілька; чимало випадків шпигунства трапляється тепер в Західній Німеччині, ЗСА, Великій Британії та багатьох інших країнах. Траплялися також випадки, що самі совєтські амбасадори вмішувались у внутрішні справи чужих країн: в Греції комуно-московський амбасадор вдержував довший час таємні зв'язки з опозиційними до уряду партіями в намаганні повалити теперішній уряд; у Финляндії совєтський посол перемовляв парляментаристів і політичних діячів голосувати за проєктом Комуністичної партії, яка домагалася конституційної зміни виборів; чимало совєтських амбасадорів і консулів намагаються впливати на економічне життя країн і збирати інформації про економічно-господарське життя у країнах вільного світу.

Іншими словами, СССР максимально використовує детант для посилення шпигунської діяльности, що стверджують уряди західніх держав. Відповідаючи на запитання чи існує детант, відомий коментатор ABC Говард К. Сміт саркастично відповів: так, існує, але він дуже однобічний і більше корисний для Москви, як для Заходу. Москва спричинила гонку в озброєнні і в багатьох ділянках перегнала вже навіть ЗСА; льокальні війни в Азії й Африці, з участю совєтської зброї та совєтських й кубинських вояків, наглядно вказують на інтенцію комуністичного світу поширювати свої впливи і свою домінацію під прикриттям політики детанту; вигідна позиція СССР в Анголі, а тепер в Етіопії також витворилась під впливом і дією політики співіснування.

Не можна не погодитись з аргументацією Сміта, уважно застановляючись над недавньою заявою канадського прем'єр-міністра П'єра Еліота Трудо, в якій він, репрезентант країни, яка щойно розкрила велику шпигунську аферу і викинула з країни аж 11 совєтських „дипломатів", замішаних у шпигунство, висловлює надію на дальшу „дружню" співпрацю Канади з Совєтським Союзом, а продаж канадської пшениці ставить, як одну з причин конечности такої „дружби" з кремлівськими злочинцями. Не треба, отже, дивуватися, що на Заході поширюється совєтська шпигунська мережа, бо для цього існують для неї добрі передумови, що їх створила політика детанту.

„САТЕЛІТИ-ШПИГУНИ"

(м. б.) — Останніми тижнями у телебаченні і пресі товчеться справа совєтського розвідувального сателіта „Космос - 954", який розлетівся над територією північної Канади. „Свобода" в передовиці за 31 січня закинула Бжезінському, що він перенаголошує „щиру співпрацю комуно-московських ватажків із урядом ЗСА, коли добре відомо, що совєти готуються до розправи з країнами вільного світу при допомозі атомової зброї теж у повітрі". „Навіщо ж отже переконувати світ про корисність співпраці з порушником міжнародних договорів?"

Не квестіонуємо погляду автора на інтенції лідерів СССР. Деякого уточнення вимагає одначе погляд на ролю сателітів у нинішній грі міжнародних сил, а зокрема в ділянці нуклеарних зброєнь.

Уже сливе тридцять років ведуться переговори між ЗСА і СССР в справі роззброєнь, чи обмеження стратегічної зброї. Перешкодою досягти якенебудь порозуміння до часу підписання в 1972 р. договору, відомого під назвою SALT I, було те, що передумовою такого порозуміння не було питання перевірки, та сумнів, чи сторони придержуватисьмуть умов порозуміння, та нишком не шахруватимуть. Перед ерою сателітів не було іншого способу верифікації, тобто впевнитись, чи противна сторона не шахрує, як перевірка на місцях. А совєти ніяк не хотіли погодитись на те, щоб американські, чи інші західні знавці мали доступ до їх військових інсталяцій. Розв'язку найдено у перевірці згори, з повітря.

Пальма першенства у вдосконаленні такої системи перевірки зброєнь належиться Америці. Загально відомий є інцидент з американським розвідувальним літаком U-2, який совєти збили над своєю територією ще в 1960 р., а його пілота — Паверса, засудили за шпигунство. Після того інциденту американська сторона заперестала вживати літаки для розвідки над територією СССР, але не зрезигнувала з методи розвідки літаками. Відомо, що ЗСА мають нині для тої мети крім U-2, „Чорного Птаха" — SR-71, чудо летунської розвідки. Літак цей може летіти зі скорістю більшою, чим потрійна скорість голосу, вище чим 85.000 стіп, та робити такі досконалі знімки, що на них можна бачити поштові скриньки при сільських дорогах та написи на літаках на землі. Але ЗСА і СССР договорились, що вживання літаків для перевірки має скінчитись, і того типу літаки сповняють інші завдання, чим перевірювати воєнне поготівля Совєтів. Та передумовою якогонебудь порозуміння в справі обмеження зброєнь є перевірка. Тому ЗСА і СССР погодились на перевірку сателітами. Ці сателіти не слід би тому і називати „шпигунськими", бо вони діють за обопільною згодою сторін.

Коли обі наддпотуги відпекуються того, наче б нуклеарні зброєння мали агресивний характер та впевняють, що це засіб „відстрашити" агресію, то розвідувальні сателіти є на ділі невинними інструментами впевнити противника про неіснування агресивних безпосередніх інтенцій другої сторони. А що сателіти передають дуже акуратні інформації про якість і кількість нуклеарних ракет, то „сателіти-шпигуни" сповняють на ділі корисну функцію, якщо йдеться про забезпечення перед нуклеарною війною, і може не годиться навіть „прозивати" їх „шпигунами".

Врешті треба тямити, що першенство у започаткуванні пристосування сателітів до розвідчої служби і вдосконалення їх належить ЗСА. Хоч СССР має нині в орбіті 16 таких сателітів із нуклеарною пропульсією, а ЗСА тільки 9, то є фактом, що коли СССР випустив такого першого сателіта щойно 1967р., то наші літали вже від 1964 р. Теж якщо йдеться про випадки з так небезпечними ураніевими і плютоновими реакторами, то ЗСА мали у минулому три випадки — в 1964, 1966 і 1970 рр., де ті реактори попадали в океан, але шкоди радіяцією не спричинили. Реактор, що впав у море біля притоки Санта Барбара в Каліфорнії, підводна лодка виловила непошкодженим.

В орбіті над землею є, як відомо, тисячі різних сателітів, але всього яких два десятки з нуклеарною пропульсією. Говориться про те, щоб обмежити, чи виелімінувати того типу сателіти, до чого мабуть прийде. Але питання того типу сателітів не є аж таке драстичне, велика небезпека від них не погрожує, як оце телебачення і інші засоби комунікації „роздули" казус „Космос — 954" —для сенсації. Небезпечним було б пустити нуклеарні ракети, щоб кружляли нам над головами. Але на це ніхто не зважиться. Врешті, існує міжнародний договір, що таку практику забороняє.

Не хочу сказати, що ті розвідувальні сателіти це „добрий" винахід. Але це побічний продукт нуклеарної епохи, у якій живемо, і треба сказати, що вони виконують радше „позитивну" ролю у нуклеарній грі нервів. Приписувати їм якусь „агресивну" ролю, як це вчила „Свобода" у згаданій передовиці — це непорозуміння.

Ці сателіти — це вічі. Ми „бачимо" ними, що твориться в Совєтському Союзі під мілітарним оглядом, вони відають, що готується тут. Для ЗСА сателіти особливо корисні. Кремлеві легко зібрати інформації у ЗСА іншими способами. Для ЗСА сателіти — чи не найважливіший спосіб збирати інформації, а вони такі конечні.

І. Вовчук

В 60-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

(Слово на концерті в Едмонтоні в 60-річчя Української Народньої Республіки)

II

Українська Національна Революція була антиімперіялістична. Скеровуючи національну енергію на розбудову духового й соціяльного життя людей, ми вірили, що всі народи мають не тільки право, а й обов'язок будувати в „своїй хаті свою правду". „Відчиняйте двері! Наречена йде", — як влучно окреслив П. Тичина українське сприймання своєї революції. Не припускали, що хтось у Росії після повалення царату може інакше розуміти і діяти.

Відчинивши двері своїй „нареченій", задивлені в „голубу блакить", в перебудові свого життя ми не бачили, як царського духа єдинодержавства російські демократичні сили передали большевицьким комісарам. Русска демократія за короткого керівництва Тимчасового Уряду своєю боротьбою проти національно-політичного державного становлення України, що велася за формулою „не було, немає й не може бути" і німечним керівництвом країною промостила дорогу большевикам для захоплення влади. Большевицький переворот в листопаді повертав країну на стовбову дорогу російського імперіялізму, з тією різницею, що за большевиків він став ідеократичним. Загарбуючи чужі території, большевики не тільки використовують їх економічно, а, в першу чергу, накидають свою ідеологію, переробляючи „визволених" в державно-політичній машині.

Імперіялізм царської Росії сягав евроазійських обширів, імперіялізм за большевиків став глобальним, марячи про накинення світові російської комуністичної ідеології. Большевицька Росія в глобальній стратегії большевика відограє ролю матеріяльної, військово-стратегічної людської бази.

Большевики не ховали того, що, захоплюючи владу, яка, за окресленням Леніна, опинилась на вулиці, вони рятували розвалену національними революціями імперію. „Країна була на роздоріжжі, — писав офіціоз партії „Большевик". „Або йти назад до роздроблення, або рішуче, зруйнувавши старий порядок, вийти на стовбову дорогу історичного розвитку, об'єднавши на новій соціялістичній основі народи Росії". В. Ленін, після проголошення війни УНР, постійно наголошував, що „при єдиній дії пролетарів великорусских і українських вільна Україна можлива, без такої єдности про неї не може бути й мови". Щоб накинути українській нації „імперську єдність", Ленін з Троцьким об'явили в грудні війну Україні через місяць після проголошення Української Народньої Республіки. То була перша війна большевицької Росії, в спискові невгаваючих „визвольних" війн, які веде ханат імперського царства в світі. Думаю, що й загибель большевизму прийде в останньому зударі у визвольній боротьбі, яку веде нація за державно політичну волю України.

Проголошення війни большевицькою Росією молодій українській державі прискорило кульмінаційний пункт в розвитку національної Революції. 22 січня 1918 року Центральна Рада, — парлямент УНР, проголосила IУ Універсалом, що „Віднині УН Республіка стає Самостійною, ні від кого незалежною, вільною, суверенною державою українського народу". Цим перекреслено великодержавне маячення російського імперіялізму, яке співець імперії А. Пушкін окреслював: „Чи зіллються слов'янські ріки в русском морі? Чи висохне воно — Ось питання".

Четвертий Універсал, перекреслюючи імперське маячення, повертав Україну в її державне історичне русло, що його російська займанщина скеровувала в „русске море". Кров'ю юні студентського куреня, пролитою під Крутами, обороняючи столицю України від навали з півночі, скріплено новий заповіт нашої історії. Їхній героїчний подвиг промінює і зобов'язує нас нині і завтра.

Через рік на Софіївській площі проголошено з'єднання всіх українських земель в Українській Державі. З величезним піднесенням український нарід з представниками всіх українських земель привітали слова: „Віднині зливаються в одновіками відділені одна від одної частини України — Галичина, Буковина, Закарпаття і Придніпрянська Україна — в одні велику Україну... Віднині є тільки одна Українська Народня Республіка". Універсалом про об'єднання всіх земель в УНР перекреслено зазіхання польського імперіялізму з його маренням: „од моря — до моря". Універсалом Соборности здійснювалась історична візія Богдана Хмельницького в його заяві: „Визволю з неволі весь свій народ, заберу Львів, Галич, Холм, а полякам скажу: сидіть, ляхи, і мовчіть". Два державно творчі Акти стали наріжним каменем відновленої Держави. Це скрижалі нового заповіту української історії, підстави буття державної нації в нинішньому світі. Пізніші змагання, зокрема понад десятирічна збройна політична боротьба нації сорокових років, велись і ведуться нині за ідеали, записані на скрижалях актів, що їх щорічно прославляємо 22-го січня.

Їхні постуляти є священним дороговказом в боротьбі за повернення поневоленій нації, в окупованій державі, політично-державної незалежности; непримиримости до будьчиїх зазіхань на державну волю українського народу. Наша боротьба за привернення Україні державної суверенности пройнята благородними ідеями гуманізму, соціяльної справедливости в національному братолюбії", в противагу до большевицької клясової боротьби, забезпечуючи всебічний розвиток людини в національній спільноті. В історії людського поступу ті ідеї знаходять зрозуміння, підіймаючи народи на здобуття політично-державної незалежности. Кремлівські володарі московського царства добре знають, що Українська Самостійна Держава, з її гуманістичними засадами організації суспільного життя, з перших днів стала поперек дороги большевицькій антилюдяній системі сваволі з її антисвободою.

(Продовження буде)

Ірена Ванчицька

СИПЛЕ СНІГ...

Білим пухом сипле сніг і м'яким килимом покриває землю. Тільки два квартали від моєї хати, при головній вулиці Брод, пульсує великоміське життя і непорочнобілу снігову скатерть знівечив бруд буднів.

У нашім городі така краса — святочно-біла урочистість. Летять метеликами сніжинки, зірками падуть з неба, кристалами вилискуються у вечірнім світлі лямп. А з ними летять мої думки в ті давні часи, коли в першим снігом були пов'язані спомини про „снігову бабу", санки, ковзанку.

Пригадується мале галицьке містечко біля Львова із засніженими вуличками, якими ми, веселі безжурні учні, ішли зі школи. — Або ці вечорі зоряноморозні, коли ми верталися з ковзанки перемерзлі, втомлені, але такі щасливі. Скрипів під ногами сніг, вгиналися у білих шатах віти дерев, у світлі вуличних лямп гуляли рої метеликів-сніжинок і у граціозним танку розпливалися, а десь далеко їхали санки і дзвіночки на гривах коней музикою наповняли казкову тишу ночі — найкращою музикою в світі.

І коли опісля воєнна хуртовина вирвала нас з рідних хат і понесла на чужину, тоді ми, убогі втікачі, вже не захоплювалися романтикою зими. Холодні зими в переселенчих таборах знівечили білий чар, а гамірливе, нервове життя в новій країні поселення убили мрії про білі зими на рідних землях.

Бо і зими тут не такі, як були в нас. Короткі, але дошкульні, нервові як люди. Впаде кільканадцять інчів снігу і все життя спаралізоване. Дивитесь на телевізійну програму, чи слухаєте радіо і вірити не хочеться, що в країні найвищої техніки і найбільшого добробуту люди замерзають на шляхах, чи сидять без світла у голоді і холоді у хатах. Припиняється вуличний рух, бо авта стоять засипані снігом, а міські автобуси їздять дуже рідко. І думаєте, як придалися б тут лещата. Не мусіли б маси людей годинами вичікувати на автобусових зупинках. І не були б ми свідками подій, від яких стає ще холодніше і сумніше на душі.

На вузловій автобусовій зупинці чекають сотні людей. Чекають довго, бо автобуси приїжджають з великим опізненням. Бабуся з торбою „шапінг беґ" вже говорити не може, та перемерзла. Молода дівчина в тонкім плащі гуляє на морозі, а шкільна молодь кидається снігом і голосним криком виводить з рівноваги чекаючих людей. Вкінці заїжджає довго очікуваний автобус і ця маса людей тиснеться, бо кожний хоче чимшвидше дістатися до теплого вагона. У цій метушні жінка з болючим криком паде на землю. Виявляється, що молодий, дужий мужчина, щоби промостити собі дорогу, ударив її сильним поштовхом п'ястука в груди. Юрба з обуренням накидається на винуватця, а шкільні хлопці повалюють його на землю і б'ють сніговими кулями. Навіть бабуся із „шапінг беґом" докидає трохи снігу, і то прямо за ковнір. Хочуть провчити зухвалого молодця, що в світі, крім фізичної сили, є ще другі закони.

Міський автобус не іде, а прямо сунеться по заметеній снігом, ховзькій вулиці. Пасажири докоряють водієві і всю свою злість і невдоволення виявляють у нарiканнях. Спокійний, погідний водій потішає. Потерпіть ще трохи, ще місяць, два, а тоді буде все нормально. Ви ідете до теплих хат, на добру вечеру, до телевізії, а скільки в світі таких, що цього всього не мають.

Вкінці, по двох годинах подорожі, дістаюся до теплої хати і з полегшою голосно вимовляю: „Говм, світ говм!" Виглядаю крізь вікно: Дві дівчинки сусідів корейців кидають пташкам їжу, а мати виносить горішки. Це для голодних вивірок. І стає радісно на душі. Як добре, що крім егоїстичної товпи, існують ще люди, які знають і голод і холод і терпіння.

Ярослав Падох

Св. п. Альфред Козак — видавець і журналіст

Св. п. Альфред Козак

Менше знаний широкій українській громаді від свого молодшого брата Едварда, Альфред Козак був не менше працьовитим і відданим громадянином. Хоч тільки на три неповні місяці був віддалений від свого вісімдесятп'ятиліття, то помер 3 січня 1978р. серед праці, не в ліжку, але дослівно на ходу, в повноті своєї духової й фізичної активности. Либонь в дуже незначній мірі він відчував тягар своєї старости й не до таких, як він відноситься слова славетного лікаря Мечникова: „Старий вік є безмежним дисонансом у людськім житті". Це збільшує втрату цієї цінної людини для її близьких і для її громади, баланс якої є дуже порушений минулорічними, майже незлічимими, жертвами суворої смерти. Ось ще не замкнулися очі неструдженого видавця журналу „Лис Микита" напротязі повного чвертьсторіччя (з 1951 р.), а вже всі, які знають вагу цього журналу, тривожно питають, хто його заступить; хто схоче і зможе.

Альфред Омелян Козак народився 22-го березня 1893 року в селі Стопчатів Коломийського повіту в родині Теодора й Брониcлави нар. Лессер Козаків. На третьому році життя повернувся з батьками до родинного села Гірне, Стрийського повіту. Вчився в Стрию, гімназію закінчив у Львові. Першу світову війну перебув, як старшина в австрійській армії (1913—1918), а визвольні змагання у рядах УГА, як чотар та командант артилерійської батареї. Був у „чотирокутнику смерти" і в'язнем у таборі військовополонених у Тухолі, де видавав ілюстрований гумористичний журнал „Лежух". Повернувшись до дому, 5-го червня 1921 року оженився з місцевою учителькою п. Юстиною Рішко з Дуліб коло Стрия. Подружжя мало двох синів Левка і Ігоря. Працював на Стрийщині, де брав живу участь в громадському, зокрема кооперативному житті, як ілюстратор Повітового Союзу Кооператив, якого був співзасновником, заступник директора „Маслосоюзу", а з 1928 р., як інспектор забезпеченевого товариства „Карпатія" у Львові. Був головою повітового „Сокола", Українського Спортового Союзу й Союзу українських купців в Стрию. Арештований польською поліцією в червні 1939 р. перебув у в'язниці до вибуху війни. З 1950 року жив у Детройті, в українській громаді якого брав дуже живу участь і разом зі своїм братом Едвардом-Еком з 1951р. видавав й адміністрував відомий журнал „Лис Микита", перенесений до ЗСА з Німеччини, який появлявся з 1948 року. Був активний у житті місцевого УККА, патріярхальному русі й у роках 1966—1970 — головним радним СУК „Провидіння".

Найбільш заслужився св. п. А. Козак для української преси. Побіч чверть столітнього адміністрування „Лиса Микити", його найважливішим і найуспішнішим трудом було заснування та шестилітнє видавання й редагування, впродовж семи календарних років 1933—1939, справжнього літопису його рідної Стрийщини, часопису „Стрийська Думка", яка з 1934 р. скоротила свою назву на „Думка" з підназоловком „Інформативно-суспільний орган Підкарпаття, Верховини і Подністров'я".

Ваги повітового, чи окружного часопису не можна було в ці часи перецінити, зокрема такої округи, як стрийська. Як місто Стрий часто називали малим Львовом, а Львів, як відомо, малим Віднем, так Стрийщина вважалася другим, після Львівщини, галицьким провідним центром, а нерідко й вела перед цією галицькою столицею. Золоті часи Стрийщини, під проводом справжнього батька й провідника народу, Євгена Олесницького, коли в ній був центр господарського, а то й політичного життя Галиччини, продовжувалися за славних УСС, які зформувалися в Стрию й після визвольних змагань, як Стрийщина видала більшість крайових провідників УВО й ОУН. Якщо вона й була географічно провінцією, то її минуле, її активність і сусідство зі Львовом та щоденний зв'язок вдержуваний професійними кур'єрами, призначили їй виїмкове місце в концерті провінційних центрів. До того, не зважаючи на адміністраційний, політичний чи судовий поділ суміжної території, десяток повітів, їх міст і сіл, тяготіли до Стрия і уважали його своїм провідником. До нього йшла гімназійна молодь, яка дозволила в Стрию збудувати Пласт найчисленніший й найактивніший після Львова. В Стрию переходили свій вишкіл кооператори й господарники й то не лише в домені стрийського „Маслосоюзу". Стрийські соборчики, конкурували з львівськими соборами.

Мала свою загально-національну традицію також стрийська преса. Від „Стрийського Голосу" (1895), „Господаря і Промисловця" (1909), „Підгірської Ради" (1910), „Торговельно-промислового Вісника" (1912) перед війною до „Стрийського Вісника" й „Стрільця" (1918) в часі української державности і до „Стрийської Думки", яка почала появлятися в половині 1933 р. була свідомість, що не тільки столиця, але й провінційні центри потребують своєї преси. В майже столітній історії стрийської преси „Стрийська Думка" досі зберегла своє провідне місце й заслуги. А з нею її засновник, видавець і редактор св. п. Альфред Козак.

Зв'язуючи разом енергію й наполегливість із купецьким хистом, а водночас, що рідко сходиться разом, велику товариську культуру, він зумів не лише заснувати в цей бурхливий й для преси дуже непевний і небезпечний час, новий часопис, але й придбати для нього співробітників, яких єдиним гонорарем було збільшення поліційного догляду й нерідко — арешти. Як ніхто він умів маневрувати поміж Сціллею польської поліції та слідчого відділу староства й Харібдою безкомпромісового стрийського принципіялізму. Ні разу не сидів як видавець „Стрийської Думки" за в'язничою решіткою, а що дивніше, ні разу не підпав під критику, що й казати бойкот, надміру суворої місцевої націоналістичної молоді. В прямій протилежності до звичайної долі великої більшости органів нашої тодішньої преси, Козаків часопис ріс, поширював свій формат, збільшував число сторінок та терен кольпортажі й дійсно став центральним органом, побіч львівських, цілого Підкарпаття й Подністров'я, а навіть чимраз частіше доходив до Верховини. Закінчив своє життя також нетрадиційно, не з браку фондів чи читачів, але з закінченням ще одної історичної доби, яку привів вибух війни 1939 року. Коли цю добу супроводжала Стрийщина й ціла галицька земля активно й подержавницьки зі збрuєю в руках й закінчила її хоч і без реальної перемоги, то з великим скарбом героїки, політичного вироблення й досвіду, який буде промощувати шлях до майбутньої перемоги, то в цьому велику заслугу без сумніву також несе Стрийська „Думка" і її творець, щойно спочилий славної пам'яті Альфред Козак.

Його не забудуть майбутні, а сучасні поклали вже основи під його тривалу пам'ять, відмітивши ім'я й заслуги Альфреда Козака в третьому томі видання „Українська Галицька Армія"; в стрийському земляцькому журналі „Квітучі Береги" (ч. 12 з 1972 р.); в довідниках „Українці в Детройті" та „Українці в Північній Америці" (1975, стор. 158); в збірнику „Стрийщина", що саме йде до друку у видавництві НТШ, та в Ювілейному Альманаху „Свободи" (1893—1953), однолітком якої був св. п. Альфред Козак, а статті автора цієї згадки п. н. „Стрийська подруга" „Свободи" (стор. 214—218). Згадуючи свою співпрацю в „Стрийській Думці" зі смутком схиляю голову перед заслугами її видавця й редактора зі смертю якого обернулася ще одна сторінка історії галицької, а зокрема ж стрийської, преси, яка як вояк стояла на сторожі долі свого народу.

ПРОТОКОЛ

НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яке відбулося в днях 23-го до 27-го травня 1977 року на Союзівці в Кергонксон, Н. Й.

(13)

ЗВІТ З ПЕРЕВІРКИ ВИДАВНИЦТВА „СВОБОДА"

Продовження

9. Англомовна Енциклопедія Українознавства:

Том I

Запас на 31-го грудня 1975 року	645 прим.
Продано в 1976 році	82 "
Стан на 31-го грудня 1976 року	563 прим.
Стан на 31-го грудня 1976, в Торонтонському Університеті	936 прим.
Разом на 31-го грудня 1976 р.	1,499 прим.

Том II

Запас на 31-го грудня 1975 року	2,094 прим.
Продано в 1976 році	92 "
Стан на 31-го грудня 1976 р.	2,002 прим.
Стан на 31-го грудня 1976 р. в Тор. Університеті	547 "
Разом на 31-го грудня 1976 р.	2,549 прим.

Попри це в запасі знаходиться ще 100 неоправлених примірників II-го тому. Повищий стан є згідний з дійсним запасом.

Кошти видання Енциклопедії виносили	$ 310,000.00
З продажу Енциклопедії по день 31.XII.76 року вплинуло	$ 220,943.73
До покриття коштів потрібно ще осягнути	$ 89,056.27
Вартість Енциклопедії в запасі на день 31-го грудня 1976 р. виносить:	
Том I: 1,499 примірників по $ 45.00	$ 67,455.00
Том II: 2,549 примірників по $ 60.00	$ 152,740.00
Разом вартість Енциклопедії в запасі	$ 220,195.00
Після продажу запасу, прибуток з Енциклопедії становитиме суму	$ 131,138.73

10. Майно Видавництва „Свобода":

Готівка	$ 1,608.27
Книжки	19,613.07
Папір, друкарські матеріяли	6,825.07
Довжники	39,066.13
Разом майно на 31-го грудня 1976 р.	$ 67,112.64

III. „Свобода „під редакційним оглядом:

1. „Свобода" — офіційний орган УНСоюзу не тільки сповняє ролю лучника між Головним Урядом і членством, але, в силу обставин, як єдиний пресовий орган, що доходить до всіх закутин українського поселення, формує опінію українського громадянства на суто-українські національні справи, тому мусить завжди знаходити правильну оцінку подій і напрямів у житті країн, у яких живе українська діяспора.

„Свобода", як виразник великої української діяспори, мусить і надальше реагувати в першу чергу на події, що відбуваються на українських землях, обговорювати їх, висвітлювати і займати до них становище, диктоване життєвими потребами українського народу, виходячи завжди з українських державницьких заложень.

„Свобода", як лучник між Головним Урядом УНСоюзу і членством, мусить докладно реєструвати всі події, що відбуваються в українських громадах, аналізувати їх, вказуючи на позитиви й недотягнення, бож усе це є виявом живучости української громади, її бажань та її ідеалів.

2. Для організаційних справ УНСоюзу наш щоденник відводить мало місця. Треба містити часто пояснення, які користі дає асекурація в УНСоюзі, факти, приклади в цифрах, долярах, щоб читач знаходив відповіді на багато питань, що родяться в щоденному житті, а відповіді не має.

3. Газета мусить цікавитися молоддю і поміщувати її сторінки.

4. Видавництво „Свобода" з своїм редакторським штабом і технічним персоналом не спроможні вив'язатися зі своїх завдань, які перед ними стоять, тому потрібно не тільки доповнити штаб працівників в редакції, але його побільшити.

IУ. Зауваги і висновки:

1. Стягнути від довжників їх заборговані суми, що на день 31-го грудня 1976 р. виносили $ 39,066.13. На будуче не приймати жадних замовлень від боргуючих правних, або фізичних осіб.

2. Закінчити інвентаризацію книжок у Видавництві „Свобода" і на „Союзівці".

3. Оживити видавничу ділянку, анґажуючи до цього відповідних авторів.

4. Подбати про сітку окружних кореспондентів.

5. Закупити до друкарні бракуючі машини, щоб збільшити її продуктивність.

6. Збільшити число передплатників, як „Свободи", так і „Веселки".

Кінчаючи мій звіт, складаю щиру подяку головному редакторові, його спів-редакторам, керманичам адміністраційного і друкарського відділів, за їх ввічливу кооперацію в часі перевірки, а службовикам за їх віддану для Видавництва працю.

ЗВІТ З ПЕРЕВІРКИ „СОЮЗІВКИ"

За час від 1-го січня до 31-го грудня 1976 року

Перевірка охоплювала:

а) Перевірку рахункавих і банкових книг.
б) Адміністрацію готелеву та інвентар товарів.
в) Стан будинків, плавацькі басейни, тенісові корти, відбиванкові корти, грище для футболу й бейзболу та стан доріг.
г) Рух гостей на „Союзівці" в 1076 році.
ґ) Літні табори для дівчат і хлопців, курси українознавства, курси тенісові та розвагово-культурну працю на „Союзівці".
д) Провірку інвентури всього майна „Союзівки", а головно крамниці, кухні та алькоголевих напоїв.

На підставі точної перевірки головних касових книг приходів та виплат, підручних щоденних книг вплат і виплат та всіх рахункових трансакцій Контрольна Комісія стверджує, що всі фінансові операції „Союзівки" є вписувані до рахункових книг прибутків і видатків правильно з відповідними прилогами, за кожний день і місяць є виготовлені точні фінансові зіставлення. Рахункові книги дають докладний образ всіх фінансових операцій та точний фінансовий стан „Союзівки".

ПРИБУТКИ І ВИДАТКИ ЗА 1976 РІК

Балянс на кінець звітового року 31-го грудня 1976 року

ПРИБУТКИ:

Мешкання і харчування	$290,633.52	
Крамниця (торг)	40,054.00	
Бари — головна (торг)	68,426.95	
Бари — підручна (торг)	14,611.58	$ 413,726.05
Податки (сейлес текс)		17,918.06
Різні прибутки		2,030.12
Разом:		$ 433,674.23
Звороти		1,444.68
Чеки (здепоновані)		802.44
Готівка в касі		2,000.00
Позичка в УНСоюзі		35,000.00
Разом прибутки:		$ 472,921.35

ВИДАТКИ:

Платні (нет)	$ 78,085.01
Харчі (закупи)	81,061.01
Бари (закупи)	28,250.80
Бара — Буфет	11,200.79
Крамниця (закуп товарів)	32,050.97
Видатки до кухні та їдальні	3,407.88
Прибрання кімнат	15,533.85
Податки від платень	26,896.68
Податки від товарів	17,771.65
Податки від реальностей	24,918.78
Забезпечення	11,322.00
Транспортація	4,807.62
Опал, газ, світло	29,076.55
Хворобове забезпечення працівників	2,289.72
Правна опіка	790.00
Телефони	4,697.47
Канцелярійні витрати	1,559.74
Розвагові імпрези	2,008.05
Направи і удержання	10,061.05
Чек без покриття	889.94
Зворот УНСоюзові	30,000.00
Готівка в касі	2,000.00
Різні звороти	864.40
Розбудова Оселі	47,292.25
Меблі та устаткування кімнат	4,979.53
Оголошення	2,409.41
Банкові конта і виміна	866.72
Разом видатки:	$ 475,151.87

ПРИБУТКИ І ВИДАТКИ ПО МІСЯЦЯМ ЗА 1976 РІК

	Прибутки-депозити:	Видатки:
СІЧЕНЬ	$ 14,581.73	$ 25,393.46
ЛЮТИЙ	9,461.54	13,928.04
БЕРЕЗЕНЬ	16,229.35	12,105.64
КВІТЕНЬ	7,413.05	11,586.78
ТРАВЕНЬ	16,530.11	17,011.06
ЧЕРВЕНЬ	46,258.47	35,309.53
ЛИПЕНЬ	99,501.44	80,917.50
СЕРПЕНЬ	116,214.66	74,360.92
ВЕРЕСЕНЬ	76,673.01	92,414.58
ЖОВТЕНЬ	14,556.00	57,487.43
ЛИСТОПАД	30,177.94	25,422.79
ГБУДЕНЬ	25,324.05	29,214.14
Разом:	$ 472,921.35	$ 475,151.87
Позичка в УНС	35,000.00	
Зворот позички УНС		$ 30,000.00
Готівка в касі	2,000.00	2,000.00
Різні звороти	1,444.68	1,444.68
Зворот банк. вим.	802.44	802.44
Разом:	$ 433,674.23	$ 440,904.75

РОЗПОДІЛ ВИДАТКІВ „СОЮЗІВКИ"

Витрати „Союзівки" розподіляється на дві частини:

1. Оперативні витрати	$ 422,928.39
2. а) Закуп інвентаря (меблі і т. п.)	4,979.53
б) Розбудова Оселі	47,243.95
Разом загальні видатки:	$ 475,151.87

РАХУНОК ЧИСТОГО ПРИБУТКУ „СОЮЗІВКИ" І УЗГІДНЕННЯ БАНКОВИХ КНИГ

Балянс з 31-го грудня 1975 р.	$ 14,955.26
Прибутки за 1976 рік	433,674.23
Позичка в УНСоюзі	5,000.00
Разом:	$ 453,629.49
Видатки за 1976 рік	440,904.75
Балянс на 31-го грудня 1976 р. (за банковим розрахунком	$ 12,724.74
Видатки за 1976 рік (загальне зіставлення):	
Розбудова Оселі	$ 47,243.95
Закуп меблів і т. п.	4,979.53
Разом:	$ 52,223.48
Готелеві видатки	388,681.27
Разом видатки за 1976 рік	$440,904.75
Прибутки за 1976 рік	433,674.23
Готелеві видатки за 1976 рік	388,681.27
Балянс до розрахунку чистого зиску	$ 44,992.96
Разом прибутки за 1976 рік	433,674.23
Разом видатки за 1976 рік	440,904.75
Балянс на 1976 рік (недобір)	$ 7,230.52

Прибуткова готівка була депонована у двох банках і сальда в цих банках на день 31-го грудня 1976 року виносили:

Елленвіл Нац. Банк	5,843.54
Кінгстон Траст Комп.	6,881.20
Разом в банках на чекових контах:	$ 12,724.74

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ МАЙНА КРАМНИЦІ І БАР

а) Крамниця:	
Інвентар з січня 1976 р.	9,154.62
Видатки — закуп в 1976 р.	32,050.97
Разом:	$ 41,205.59
Інвентар (січень 1977)	11,380.00
Видатки проданого товару в 1976 р.	$ 29,825.59
Зіставлення:	
Прибутки в 1976 р.	40,054.00
Видатки за проданий товар	29,825.59
Чистий прихід за 1976 рік:	$ 10,228.41
б) Бари:	
Інвентар з січня 1976 р.	8,093.43
Видатки — закуп в 1976 р.	28,013.00
Разом:	$ 36,106.43
Інвентар (січень 1977 р.)	7,565.58
Видатки за проданий товар:	$ 28,540.85
Зіставлення:	
Прибутки в 1976 р.	71,847.46
Видатки за проданий товар	28,540.85
Чистий прихід за 1976 рік:	$ 43,306.61
в) Харчі:	
Інвентар 1976 р. (січень)	3,994,59
Видатки на харчі в 1976 р.	80,023.55
Разом	$ 84,018.14
Інвентар харчів (січень 1977)	4,297.00
Видатки на харчі за 1976 рік:	$ 79,721.14

ПРИБУТКИ ЗІ ВСТУПІВ НА ОСЕЛЮ В 1976 РОЦІ

Липень	4,476.00
Серпень	2,608.00
Вересень	6,671.00
Разом:	$ 13,755.00
Виадтки:	
Оркестри	6,647.00
Мистецькі одиниці і мистці	3,760.00
Безпека	1,687.00
Працівники	1,007.00
Зворот	414.00
Різне	220.00
Разом:	$ 14,593.50
Прибутки	13,755.00
Видатки	14,593.50
Балянс (недобір)	$ 838.50

РУХ ГОСТЕЙ НА „СОЮЗІВЦІ" НА ПРОТЯЗІ 1976 РОКУ

	Дорослі особи	Діти
Січень	266	48
Лютий	156	37
Березень	23	0
Квітень	66	10
Травень	281	36
Червень	447	44
Липень	836	98
Серпень	782	131
Вересень	482	33
Жовтень	755	33
Листопад	312	11
Грудень	206	10
Разом	4612	491

Статистика руху гостей на „Союзівці" обіймає всіх, що провели свої вакації на оселі, перебуваючи більше як один тиждень чи тільки через суботи і неділі.

СПИСОК КОНВЕНЦІЙ, З'ЇЗДІВ ТА ЗУСТРІЧЕЙ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА „СОЮЗІВЦІ" В 1976 РОЦІ

Травень: Весілля (Кордуба-Борбич) ; Річні Наради Головного Уряду УНС

Червень: Весілля (Коханівські-Манґанаро; Чевиняк-Тимочко); Тенісовий табір (57 осіб).

Вересень: З'їзд-зустріч сеньйорів УНС; З'їзд Бойківщини; Вибір Кралі „Союзівки".

Жовтень: КЛК (60 осіб); Лікарі (80 осіб); З'їзд Зальцбурзької Гімназії (160 осіб); Зустріч Кобаснюк Аґенції (260 осіб); Зустріч членів УНС з Джерзі Сіті (118 осіб); Скоп Аґенції, Пластуни (Перші Стежі(; Весілля (Ірвен — 159 осіб).

Листопад: Весілля (Гірняк — 220 осіб); Орликіяда (290 осіб); СУСТА (20 осіб); День Подяки (115 осіб).

Грудень: КУПО (130 осіб); Хмелі (55 осіб).

З головних праць, виконаних протягом 1976 року на „Союзівці" це:

1. Перебудова трьох тенісових кортів на суму 19,170.70 дол.;
2. Направа доріг (асфальтовання) на суму 5,217.00 дол.; Перебудова і відновлення кімнат в будинках „Полтава" (2,118.25 дол.), „Чернівці" (1,255.00 дол.), „Дукля (11,348.27 дол.), Бібліотека в Головному будинку (660.00 дол.).
3. Кіоск при в'їзді на „Союзівку" (635.00 дол.).
4. Огорожа (643.00 дол.).
5. Направи біля будинків на зовні (3,667.00 дол.).
6. Різні менші праці на суму 2,072.61 дол.

На розбудову оселі та покращання її вигляду видано в 1976 році 47,243.95 дол.

ПІДСУМКИ І РЕКОМЕНДАЦІЇ

Загальний прихід „Союзівки" в 1976 році виносив 433,674.23 дол. і, порівнюючи з прибутками з 1975 року, які виносили 391,200.03 дол., дали звишку на 42,474.20 дол., одначе видатки дали загальну суму за 1976 рік 440,904.75 дол., на 43,675.68 дол. більше ніж в попередньому (1975) році. Багато видатків зросли, а саме на перебудову і направи, на суму 25,420.89 дол. більше як в 1975 році. Готелеві видатки зросли на 22,840.34 дол. в порівнянні з минулим роком. Видатки на платні в 1976 році збільшилися на 4,622.34 дол., а податки від нерухомостей зросли на 3,000.84 дол.

Як в минулих роках, так і в 1976 році, на „Союзівці" відбувалися, крім весіль, з'їздів та зустрічей членів українських товариств, організацій, табори для дітей (22 хлопців і 28 дівчат), курси українознавства (23 дівчат і 12 хлопців), тенісовий табір (41 дівчат і 18 хлопців), музичний курс і фотографічний курс. З великим успіхом відбулися в часі „Дня Праці" плавацькі змагання та тенісовий турнір, в яких понад 200 учасників-змагунів взяло участь.

Рекомендації та заплановані праці на 1977 рік:

1. Перебудова 3-го поверху в головному будинку, викінчення вестибюлю, крамниці та головного входу до будинку і вставлення збірника на гарячу воду.
2. Вставлення рур в басейні до плавання.
3. Направа дороги.
4. Скріплення муру при відбиванковій площі.
5. Закуплення меблів, устаткування до кімнат та килимів.

На розбудову оселі в 1977 році передбачується видатків на суму 39,000.00 дол.

На закінчення Контрольна Комісія хоче підкреслити, що дуже великий відсоток праць, як і в минулих роках, так і в 1976 році, виконано у власному заряді управи та власними силами працівників оселі під наглядом та жертвенною працею директора Оселі пана В. Кваса. „Союзівка" — допоміжне господарство УНС сповняє в першу чергу успішно ролю українського культурного центру з виступами найкращих наших мистецьких сил, та стала атрактивним центром української молоді.

Контрольна Комісія перевірила книги УНС в Канаді, які знаходяться у представника УНС перед канадським урядом п. Б. Зорича, тимчасово у його домі. Там зберігаються місячні виказн всіх Відділів, місячні банкові розчислення, місячні звідомлення прибутків і видатків, позичкова картотека та місячні зіставлення з руху членських позичок, річні звіти та інші книги, які відносяться до асекурації з Департаменту в Оттаві. Дальше зберігаються всі копії банкових депозитів, копії посвідок заплачення позичок на грамотах, посвідки заплачення відсотків і сплати капіталу гіпотечних позичок.

Стверджуємо, що державна Контроля перевірила книги до кінця 1975 року. Як нас інформують, вже винайнято приміщення в Торонті на Канадську Канцелярію.

Потрібні замітки відносно діловодства і праці УНС, Контрольна Комісія подасть окремо в часі нарад Головного Уряду.

Головна Контрольна Комісія:
Іван Геврик
Іван Винник
Богдан Гнатюк
о. Іван Ващук
Іван Скальчук

Голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик: Головна Контрольна Комісія перевела контролю поодиноких ділянок праці УНСоюзу в днях від 27-го березня до 2-го квітня 1977 року за рік 1976 та винесла такі ствердження. Тепер я попрошу секретаря нашої Головної Контрольної Комісії пана д-ра Івана Скальчука відчитати наші ствердження.

Головний контролер д-р Іван Скальчук: Пане Предсіднику, Шановні Пані і Панове! Наші ствердження є наступного порядку:

ПІДСУМКИ І СТВЕРДЖЕННЯ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Головна Контрольна Комісія перевела контролю поодиноких ділянок праці Українського Народного Союзу в днях від 27-го березня до 2-го квітня 1977-го року і предложила звіти з поодиноких ділянок праці УНСоюзу Головному Урядові на річному засіданні в травні ц. р.

Проаналізувавши працю поодиноких ділянок УНСоюзу та перевіривши виконання Головним Екзекутивним Комітетом резолюцій, ухвалених Головним Урядом на річному засіданні в травні м. р., Головна Контрольна Комісія винесла наступні ствердження:

1. Організаційний Відділ:

На жаль, основні резолюції, схвалені Головним Урядом, що передбачали збільшення кадрів Організаційного Відділу, не були виконані:

Резолюція ч. 1 передбачала прийняти на працю обласного організатора для Канади, отож Канада була б повинна мати двох організаторів, а вона не мала ані одного після розв'язання службового договору з обласним організатором Василем Дідюком. Ця сама резолюція зобов'язувала Головний Екзекутивний Комітет прийняти на працю двох обласних організаторів для ЗСА, а Головний Екзекутивний Комітет прийняв тільки одного та і те щойно в 1977-му році.

Резолюція ч. 2 зобов'язувала прийняти на працю асистента головного організатора із головним завданням праці в терені, а такого овсім не прийнято.

Резолююція ч. 3 зобов'язувала Головний Екзекутивний Комітет збільшити число постійних організаторів до 12, а було їх у 1976-му році — один, та і цей працював тільки на протязі шости місяців.

Прелімінар бюджету виносив на 1976-ий рік $375,-571.00, отож заощадження дали суму $52,431.00, тобто 12.25% прелімінованих сум.

2. Видавництво „Свободи":

У своїй заяві в березні 1977-го року Головна Контрольна Комісія ствердила, що Видавництво не буде забезпечене вповні потрібним запланованим устаткуванням, не мало поповненого редакторського складу, а нові сили перевишколювались у зв'язку з переходом Видавництва на компюторсько-офсетну систему друкарства. Це спричинилося до того, що видавничий плян не міг бути реалізований згідно з прийнятими рішеннями 28-ої Конвенції та рішеннями річних засідань Головного Уряду в роках 1975 та 1976.

Спроба поладнання існуючих непорозумінь між головним редактором „Свободи" і Головним Екзекутивним Комітетом УНСоюзу не знайшли досі позитивної розв'язки, тому Головна Контрольна Комісія в порозумінні із Головним Екзекутивним Комітетом і головним редактором „Свободи" пропонує Головному Урядові покликати Комісію у складі: д-р Іван лис, проф. Тарас Шмагала, проф. д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук для опрацювання правильника, унормування відношення та розподілу компетенцій між Головним Екзекутивним Комітетом та головним редактором, адміністратором і керівником друкарні і предложення цього проєкту Головній Контрольній Комісії на час піврічної контролі у вересні цього року.

3. Українська Національна Корпорація Дому УНСоюзу:

Резолюція ч. 2 зобов'язувала, щоб Український Народний Союз устійнив за порадою правних дорадників потребу заключення формального контракту, який встановляв би договори та відношення між цими двома корпораціями, особливо у справі наростаючих відсотків від фондів, що їх позичила Українська Національна Корпорація Дому УНСоюзу від Українського Народного Союзу, беручи до уваги зайняті УНСоюзом бюрові приміщення в цій Українській Будівлі та зобов'язання цієї Україньс-

кої Національної Корпорації Дому УНСоюзу щодо оплачування УНСоюзові позичених від нього фондів.

Резолюція ч. 3, точка 1 зобов'язувала Украінський Народний Союз доручити Українській Національній Корпорації Дому УНСоюзу затягнути довготермінову гіпотечну позичку на найвищу суму, яка була б практичною і можливою до набуття на найдогіднішій відсотковій стопі і на відповідне число років.

Обі повищі резолюції не були виконані Головним Екзекутивним Комітетом УНСоюзу.

Резолююція ч. 4 зобов'язувала, щоби певний фінансовий та оперативний звіт Ради Директорів Української Національної Корпорації Дому УНСоюзу був включений на денний порядок річного засідання Головного Уряду УНСоюзу. Цей звіт не є повний, бо не подає точних даних про суми залеглих відсотків УНСоюзові.

4. Резолюції Фінансової Комісії — були виконані.

5. Резолюції Головної Контрольної Комісії про приміщення таблиці зі списком всіх членів Головного Уряду УНСоюзу на „Союзівці", як теж про вмурування таблиці зі спиcком усіх членів Головного Уряду УНСоюзу в Домі УНСоюзу не були виконані.

6. В березні ц. р. Головна Контрольна Комісія ствердила, що орган „Свобода" повинен продовжувати публікацію сторінок катедр українознавства „Український Гарвард", але в цих сторінках не може бути таких образливих закидів для цілої громади, як це мало місце в заклику „В поході зібрати один мільйон долярів", „Свобода" ч. 36, 15-го лютого 1977-го року.

7. Український Народний Союз мав всі дані, щоби в 1976-му році використати цю нагоду — іменно відзначити 100-річчя українського поселення в Америці та 200-річчя ЗСА друкованим словом: тобто відповідними виданнями й імпрезами. На жаль, УНСоюз спромігся тільки влаштувати одну імпрезу — фестиваль у Шамокіні 22-го лютого 1976 року, який замкнено недобором.

8. Відновити діяльність Культурної Комісії, яка в 1976-му році не проявила діяльности, передбачуваної резолюціями Головного Уряду УНСоюзу.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис: Тепер я попрошу до слова головного редактора Антона Драгана.

Головний редактор Антін Драган: Пані і Панове. Не мавши найменшого сумніву, що рекомендації Головної Контрольної Комісії УНСоюзу є подиктовані думкою виключно про добро нашої організації і про наші завдання і про добро нашої справи, я з ними погоджуюся вповні. Я тому погоджуюся, так би мовити з вдячністю з їхніми рішеннями, бо це є на порядку для полагодження цієї справи. До того часу, як та справа буде наладнана, я, прохаю ласкаво, мій звіт, представлений вам на наради вважати недійсним з тим, що газета звичайно звітує сама за себе. Як хто має якінебудь запити в справі „Свободи" в дискусії, прошу дуже, я на них буду відповідати, з тим тільки, що до вирішення їх відкликатимусь до часу рішень цієї комісії. Якщо відповідь на якінебудь запити вимагали б додаткових вияснень в зв'язку з тим, що я подав у звіті, який ви прочитали і який я тепер передав комісії до полагодження справи, я на них не буду відповідати, за вашою, очевидно, згодою. Тому я приймаю і погоджуюся з рекомендаціями цієї комісії, яка це зробила для добра нашої установи. Ще додатково. Мій звіт, який ви дістали, бере тепер під розгляд комісія, так що я вважаю його тепер недійсним.

Головний предсідник Йосип Лисогір. Це значить, що ми не маємо звіту.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис: Так воно є.

Голова Контрольної Комісії мґр Іван Геврик. Ви всі чули, пан редактор Драган сказав, що звіт, який він нам представив є недійсним і ті всі справи полагодить так, як я вам радив.

Головний предсідник Йосип Лисогір: Формальна справа. Покищо ми тепер не маємо звіту і звіт не є предметом дискусії.

Головний секретар Володимир Сохан: Я дуже вас прошу, бо мене вчора рано питали: чому ми надрукували такі, чи інші звіти, скорочені, чи нескорочені. Питаю — що йде до протоколу, який буде цього року написаний скоріше. Що ми подамо в „Свободі".

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис: Ви отримаєте звіт після того, як комісія перегляне звіт пана редактора Драгана і дасть йому рекомендації, як його змінити. Він обіцяє, що він так змінить, як запропонує комісія.

Головний радний д-р Богдан Футей: Я не знаю, що тепер є, чи тепер можемо ставити питання до Контрольної Комісії, бо я мав певні речі, яких я попросту не розумію. Як далеко ми йдемо з тим прецеденсом, який зараз твориться. Бо то є направду дуже і дуже цікавий прецеденс, і він, на мою думку, є дуже небезпечним.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис: Ми поступаємо цілком свобідно. Кожний звітодавець може свій звіт відкликати, коли тільки захоче.

Головний радний д-р Богдан Футей: Це є правда. Кожний звітодавець може це зробити. Коли ми маємо написані звіти і мені, наприклад, якийсь звіт не подобається, то я маю право також спитати, чи звернутися до Контрольної Комісії, щоби вона покликала спеціяльну комісію для узгіднення, чи полагодження певних справ, які мені виглядають, що вони не йдуть на користь Союзу.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис: Ясно. То було би цілком на місці, якщо б така ситуація була перед нами. Ви маєте право піти до Контрольної Комісії, попросити її, щоби вона таку комісію порекомендувала. Ви знаєте, що ми цю проблему вже дискутуємо кілька років і, дивлячися на добро організації, це є приклад, який є наш вихід з тої ситуації, що заіснувала.

Головний контролер д-р Іван Скальчук: Шановні Пані і Панове. Ми нераз стоїмо в обличчі різних конфліктів і непорозумінь. Є питання, чи ті непорозуміння мають бути предметом дискусії і т. п. Правда, ви є та асамблея, яка про ці справи рішає. Якщо ви захочете відкинути пропозицію Контрольної Комісії, ви маєте на це повне право. І ніхто цього права вам не квестіонує. Лише ми, Контрольна Комісія, мавши на увазі не тільки справу звіту редактора Драгана, але маючи на увазі цілий комплекс непорозумінь, які є між Головним Екзекутивним Комітетом і головним редактором Драганом — ми прийшли до переконання, що нераз в таких випадках і парляментарні тіла творять спеціяльні комісії. І це є спеціяльна комісія, яка має зайнятися цією справою, полагодженням оцих непорозумінь. В даному випадку ви повинні мати евентуальне довір'я до цієї комісії, що вона цю справу буде полагоджувати якнайкраще і щоби це вийшло на добро Українського Народного Союзу. І ясно, що в вересні ми повинні мати вислід, бо ця комісія повинна перевести, правда, відповідні розмови з обома сторонами і т. д. Це є одна з розв'язок. Тоді, коли грозить велика експльозія і щоби ця експльозія не була такою, щоби ми не потребували нашу дводенну дискусію, яка зараз почалася, друкувати в пресі, яка, як ми переконані, може вийти на добро Союзу, а може вийти теж на велику шкоду. Це, кожний з нас, маючи сьогодні пропозицію Контрольної Комісії, повинен мати на увазі.

Голова Контрольної Комісії мґр Іван Геврик: Я просив би Вас, Пане Докторе, щоби Ви ще раз перечитали цю резолюцію і ми дамо її під голосування.

Головний секретар Володимир Сохан: Я маю маленьку поправку, бо знаєте, я, як головний секретар, повинен бути сторожем постанов статуту. Прошу пана доктора та Контрольну Комісію, щоби були обережні з деякою фразеологією. Я пропоную, щоби там була згадка така: розподіл праці і відповідальности між головним редактором і Екзекутивним Комітетом в рамцях постанов статуту.

Голова Контрольної Комісії мґр Іван Геврик: Ми є згідні з тим, це можна додати.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис: Пані і Панове. Прошу прослухати ще раз резолюцію і після цього, якщо ви захочете, будемо мати дискусію і голосування над цією резолюцією.

Головний контролер д-р Іван Скальчук: Це ясно, що ця резолюція є предметом дискусії і над всякими доповненнями, як хтось буде мати, чи додавати, ми будемо дискутувати і тоді зможемо їх прийняти. Тут є вона запропонована і я думаю, що Контрольна Комісія не буде мати нічого проти того, щоби до неї щось додати. Я прочитаю вам ще раз повний текст резолюції. (читає):

ПІДСУМКИ І СТВЕРДЖЕННЯ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Головна Контрольна Комісія перевела контролю поодиноких ділянок праці Українського Народного Союзу в днях від 27-го березня до 2-го квітня 1977-го року і предложила звіти з поодиноких ділянок праці УНСоюзу Головному Урядові на річному засіданні в травні ц. р.

Проаналізувавши працю поодиноких ділянок УНСоюзу та перевіривши виконання Головним Екзекутивним Комітетом резолюцій, ухвалених Головним Урядом на річному засіданні в травні м. р., Головна Контрольна Комісія винесла наступні ствердження:

1. Організаційний Відділ:

На жаль, основні резолюції, схвалені Головним Урядом, що передбачали збільшення кадрів Організаційного Відділу, не були виконані:

Резолюція ч. 1 передбачала прийняти на працю обласного організатора для Канади, отож Канада була б повинна мати двох організаторів, а вона не мала ані одного після розв'язання службового договору з обласним організатором Василем Дідюком. Ця сама резолюція зобов'язувала Головний Екзекутивний Комітет прийняти на працю двох обласних організаторів для ЗСА, а Головний Екзекутивний Комітет прийняв тільки одного та і те щойно в 1977-му році.

Резолюція ч. 2 зобов'язувала прийняти на працю асистента головного організатора із головним завданням праці в терені, а такого зовсім не прийнято.

Резолююція ч. 3 зобов'язувала Головний Екзекутивний Комітет збільшити число постійних організаторів до 12, а було їх у 1976-му році — один, та і цей працював тільки на протязі шести місяців.

Прелімінар бюджету виносив на 1976-ий рік $375,571.00, отож заощадження дали суму $52,431.00, тобто 12.25% прелімінованих сум.

2. Видавництво „Свободи":

У своїй заяві в березні 1977-го року Головна Контрольна Комісія ствердила, що Видавництво не було забезпечене вповні потрібним запляннованим устаткуванням, не мало поповненого редакторського складу, а нові сили перевишколювались у зв'язку з переходом Видавництва на компюторсько-офсетну систему друкарства. Це спричинилося до того, що видавничий плян не міг бути реалізований згідно з прийнятими рішеннями 28-ої Конвенції та рішеннями річних засідань Головного Уряду в роках 1975 та 1976.

Спроба поладнання існуючих непорозумінь між головним редактором „Свободи" і Головним Екзекутивним Комітетом УНСоюзу не знайшли досі позитивної розв'язки, тому Головна Контрольна Комісія в порозумінні із Головним Екзекутивним Комітетом і головним редактором „Свободи" пропонує Головному Урядові покликати Комісію у складі: д-р Іван Флис, проф. Тарас Шмаґала, проф. д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук для опрацювання правильника, унормування відношення та розподілу компетенцій між Головним Екзекутивним Комітетом та головним редактором, адміністратором і керівником друкарні (в рямцях статутових постанов) і предложення цього проєкту Головній Контрольній Комісії на час піврічної контролі у вересні цього року.

3. Українська Національна Корпорація Дому УНСоюзу:

Резолюція ч. 2 зобов'язувала, щоб Український Народний Союз устійнив за порадою правних дорадників потребу заключення формального контракту, який вставновляв би договори та відношення між цими двома корпораціями, особливо у справі наростаючих відсотків від фондів, що їх позичила Українська Національна Корпорація Дому УНСоюзу від Українського Народного Союзу, беручи до уваги зайняті УНСоюзом бюрові приміщення в цій Українській Будівлі та зобов'язання цієї Української Національної Корпорації Дому УНСоюзу щодо сплачування УНСоюзові позичених від нього фондів.

Резолюція ч. 3, точка 1 зобов'язувала Український Народний Союз доручити Українській Національній Корпорації Дому УНСоюзу затягнути довготермінову гіпотечну позичку на найвищу суму, яка була б практичною і можливою до набуття на найдогіднішій відсотковій стопі і на відповідне число років.

Обі повищі резолюції не були виконані Головним Екзекутивним Комітетом УНСоюзу.

Резолююція ч. 4 зобов'язувала, щоби певний фінансовий та оперативний звіт Ради Директорів Української Національної Корпорації Дому УНСоюзу був включений на денний порядок річного засідання Головного Уряду УНСоюзу. Цей звіт не є повний, бо не подає точних даних про суми залеглих відсотків УНСоюзові.

4. Резолюції Фінансової Комісії — були виконані.

5. Резолюції Головної Контрольної Комісії про приміщення таблиці зі списком всіх членів Головного Уряду УНСоюзу на „Союзівці", як теж про вмурування таблиці зі списком усіх членів Головного Уряду УНСоюзу в Домі УНСоюзу не були виконані.

6. В березні ц. р. Головна Контрольна Комісія ствердила, що орган „Свобода" повинен продовжувати публікацію сторінок катедр українознавства „Український Гарвард", але в цих сторінках не може бути таких образливих закидів для цілої громади, як це мало місце в заклику „В поході зібрати один мільйон долярів", „Свобода" ч. 36, 15-го лютого 1977-го року.

7. Український Народний Союз мав всі дані, щоби в 1976-му році використати цю нагоду — іменно відзначити 100-річчя українського поселення в Америці та 200-річчя ЗСА друкованим словом: тобто відповідними виданнями й імпрезами. На жаль, УНСоюз спромігся тільки влаштувати одну імпрезу — фестиваль у Шамокіні 22-го лютого 1976 року, який замкнено недобором.

8. Відновити діяльність Культурної Комісії, яка в 1976-му році не проявила діяльности, передбачуваної резолюціями Головного Уряду УНСоюзу.

За Головну Контрольну Комісію:

Іван Геврик
Іван Винник
Богдан Гнатюк
о. Іван Ващук
Іван Скальчук

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис: Пані і Панове. Ви чули пропозицію Контрольної Комісії. Хто підтримує цю пропозицію? Підтримує пан Одежинський. Дякую, а тепер приходимо до дискусії. Хто бажав би взяти голос в дискусії?

Головний радний Іван Одежинський: Я ставлю внесок на прийняття цієї резолюції так, як вона була написана.

Головний радний Василь Дідюк: Я хотів би тільки запитати, скільки членів є в тій комісії.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис: Чотири.

Головний контролер д-р Богдан Гнатюк: Ми про це все досить довго дискутували. В чому справа? Тут не може бути накинене рішення до голосування, бо чи п'ять, чи три, чи два члени комісії — це не важна справа. Важне, щоби ту справу упорядкувати. Мусить бути узгіднення не тільки між нами чотирма, але також між Екзекутивою і Видавництвом, тобто редактором. Цього вимагає інтерес Союзу і добро справи.

Головний радний Василь Дідюк: У Вас, Пане Докторе, є добре бажання і побожне бажання.

Головний контролер д-р Богдан Гнатюк: Про вислід ви будете чути в вересні. Не пізніше в вересні буде вислід.

Головний радний Василь Дідюк: А що з того буде користати справа? То добро, про яке Ви ввесь час згадуєте. Яке добро для Союзу, Видавництва і для Редакції?

Головний контролер д-р Богдан Гнатюк: То, що ми зближаємося до Конвенції. Якщо нам не вдасться це позитивно розв'язати і дійсно в користь УНСоюзу, тоді справа буде предметом Конвенції. Ми не хочемо якнебудь поладнати справу. Ми хочемо зробити це в порозумінні з редактором і головним предсідником, щоби нікому не накинути волі, бо, знаєте, силуваним конем далеко не заїдеш. Коли нині ви зліквідуєте конфлікт у поспіху, то він знову буде завтра, чи за тиждень. Треба так упорядкувати, щоби на майбутнє редактор і предсідник, з якими ми говорили, мали зрозуміння до цієї справи. Бо навіть, якщо редактор відійде і новий редактор прийде, то буде з місця знати, де і на якій позиції він стоїть, яке його відношення, які його обов'язки та які його прерогативи, бо тоді ці речі будуть унормовані. Я думаю, що це нам, очевидно, допоможе, коли це докладно ми опрацюємо.

Головна радна Анна Гарас: Це не є нова проблема. Ми з нею стрічалися минулого року, над нею ми дискутували і це саме повторюється цього року. Чи Контрольна Комісія не могла цієї справи полагодити перед тим, як переводила контролю і дійти до якогось порозуміння?

Головний радний інж. Мирослав Кальба: Пані і Панове. До тепер ми ще подібної ситуації не стрічали. Але, на мою думку, кожний, що звітує, має право свій звіт кореґувати і відкликати, чи його анулювати. Недавно ми були свідками подібної ситуації: і в американському уряді старалися затушовувати різні неприємні справи і через те президент мусів зрезиґнувати і свого посту. Ми повинні мати довір'я до себе, бо якщо ми його не будемо мати, то нам непотрібно сходитися, бо нічого позитивного, нічого доброго тут не створимо. Ми дізналися про певні справи, які є неприємні, які є абсолютно неприємні. Пані і Панове. Там, де є праця, там такі справи бувають. І ми на те приходимо тут, щоби тут їх залагоджувати і старатися, щоби вони більше не повторялися. Отже — я є абсолютно за тим, щоби Контрольна Комісія, чи комісія, яку ми виберемо, постаралася охопити ту справу, її упорядкувати, щоби в майбутньому такі справи більше не повторялися. Ми знаємо, що законодатности ми вчилися всі, але з другої сторони, ми як Головний Уряд УНСоюзу повинні, властиве, знати всі недоліки, всі браки на те, щоби їх направляти. Але тепер, якщо відкликається звіт, чи ми маємо вважати, що в нас все було ідеально? Чи можемо дискутувати над такими справами, як, наприклад, нашими виданнями і т. п.? Тим більше, що редактор покликувався вчора дуже широко на кодекс етики українського журналіста і відчитував нам тут цілий ряд точок того кодексу. Цей кодекс етики будує кожного з нас. Але, як почуєте одну сторону і другу, то чоловік в таких ситуаціях починає заломлюватися. Абсолютно, якщо воно є на некористь, скажімо, нашої загальної опінії, нашого обличчя, ми того не повинні пускати поза тих сорок, чи скільки тут їх є, крісел. Ми не повинні навіть може деякі справи і рекордувати тут на рекорді і щоби їх навіть в рекорді не було. Бо це тяжкий момент і прикрий момент. Але ті справи ми тут повинні дискутувати. І я не знаю, як ми тепер будемо ставитися до того, чи вважати, що того звіту нема, бо він відкликаний, і ми не можемо ані слова забирати в тих справах? Чи ми повинні забирати слово і давати певні суґестії, чи свої інтерпретації і побажання?

Головний радний інж. Анатолій Дорошенко: Я підтримую внесок Контрольної Комісії і пропоную замкнути дискусію на цю тему.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис: Є внесок, щоби замкнути дискусію на цю тему і перейти до голосування.

Головний радний д-р Богдан Футей: Я перед голосуванням. Тому, що тут буде голосування в справах інтересу. Інтерес, скажім, Екзекутиви, як такої, і одного члена Екзекутивного Комітету.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис: Яке є Ваше питання?

Головний радний д-р Богдан Футей: Моє питання є таке: чи може член Екзекутивного Комітету голосувати над цією справою?

Головний касир мґр Уляна Дячук: Пан редактор Драган не є членом Екзекутиви. Він, як головний редактор, бере участь у всіх наших нарадах. Це не є конфлікт інтересів.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис: Є внесок пана Дорошенка, щоби замкнути дискусію на цю тему. Внесок є підтриманий. Більше дискусії нема. Хто є за тим, щоби замкнути дискусію на цю тему? 17 за, 3 проти, 2 стрималися. Дякую. Дискусія скінчена. А тепер переходимо до головного питання: до внеску Контрольної Комісії, який є підтриманий головним радним Іваном Одежинським, щоби вибрати комісію в такому складі: проф. Тарас Шмаґала, д-р Іван Скальчук, д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Флис. Хто є за тим, щоби вибрати комісію в такому складі? Вислід голосування: 18 за, 1 проти, 3 стрималися. Дякую, комісія є вибрана більшістю голосів.

Головний радний Андрій Джула пояснив, що він здержався від голосування тому, що він не зрозумів повністю пропонованої резолюції. Заступник головного предсідника д-р Іван Флис подав йому скорочений переклад затвердженої резолюції в англійській мові.

Головний радний д-р Богдан Футей: До мене приступили члени Екзекутиви і кажуть, що вони не мають жадної проблеми з редактором, а ми говоримо про Екзекутивний Комітет.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис: Ми цю справу вже закінчили, дискусії над нею вже більше нема.

11. ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ ТА ЇХ СХВАЛЕННЯ

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис: Пані і Панове! Ми закінчили 9-ту точку нашої програми і переходимо до 11-ої точки, до дискусії над звітами. До перепровадження цієї точки я попрошу заступницю головного предсідника паню Марію Душник.

Заступниця головного предсідника Марія Душник: Дуже дякую. Ми вже маємо листу дискутантів і я буду почерзі викликувати до дискусії так, як були зголошення. Починаємо дискусію і я першого до слова попрошу д-ра Богдана Футея.

Головний радний д-р Богдан Футей: Дуже дякую. На початку я хочу зложити певну заяву, чи заввагу до тих питань і ситуації, над якою ми дискутували в останній точці і яку ми прийняли. Я знаю, що ми її вже вирішили і над нею проголосували. Але може би ми, якщо б зайшли подібні ситуації в майбутньому, трохи інакше до них підходили, — не так, як цю справу поставила Контрольна Комісія, коли була мова про конфлікти і непорозуміння. Ми приїхали тут на річні наради, які є свого рода нашим парляментом і ми повинні всі проблеми, які вміжчасі заіснували, вислухати, всі над тими проблемами застановитися і їх вирішати. Від першого дня нашого приїзду на ці наради виглядало так, що щось не є в порядку і вже покликалося Контрольну Комісію, щоби вона над чимось застановлялася. Контрольна Комісія сходиться, радить, старається певні речі унапрямлювати і т.п. Всі інші члени Головного Уряду сидять і думають: що діється, що дійсно є, що стараються полагодити, а що стараються не полагодити і до якого компромісу тут договорюються. Я думаю, що на річних нарадах повинні всі рішати про всі справи, а не, скажім, Контрольна Комісія, чи Головна Рада. Ми всі дорожимо Союзом, — так члени Контрольної Комісії, так і головні радні. Добро Союзу нам всім однаково лежить на серці. І якщо члени Контрольної Комісії не полагодили тих справ до сьогодні, то я дуже сумніваюся, чи вони полагодять їх пізніше. Може якраз було би краще, щоби люди, які не є обзнайомлені з тими всіма проблемами, ввійшли до такої комісії і полагодили ті всі справи краще, як ті що знали про ці всі речі і до тепер не полагодили. Це є одна заява.

Друга є та, що ми відразу переходимо на процедуру УККА. Я знаю, що ви всі є активними в УККА, але не всі процедури УККА є якраз дуже корисні. От хоч би відразу чуємо слова „все треба узгіднити". Я був на засіданнях УККА багато разів і там слово „узгіднення" дуже часто було повторюване. Все мусить бути „узгіднене" там, не зважаючи на те, чи це „узгіднення" все приносить якісь користі. Я думаю, що ми в УНСоюзі повинні трохи інакше до всіх справ підходити.

Є третя річ, що мене болить. Виглядає так, що в УНСоюзі є тільки певні особи, які повинні тими дискретними справами цікавитися, бо все є ті самі особи назначені до тих, чи інших комісій. А що лишається тоді для тих всіх інших членів, зокрема головних радних, які просто, не є включені в ті рішальні, чи більше делікатні справи. Це було би стільки, а тепер переходжу до запитів і дискусії.

1. Чи всі стипендії за останні роки нашої каденції були виплачені, а якщо ні, то яка сума тих стипендій не була виплачена і через які причини?

2. Чому не були виконані (Контрольна Комісія це підчеркнула) резолюції, а зокрема резолюція про прийняття нових організаторів на ЗСА і Канаду? Які були причини і перешкоди і чому не були введені в життя нові грамоти, про які ми говорили минулого року і нас запевняли, що вони були майже полагоджені?

3. Я хотів би докладніше знати, як закінчилася справа арбітражу і з тим зв'язані кошти, і чи будуть ще більші кошти у зв'язку з цим арбітражем?

4. Маючи нагоду бути на засіданні українських практикуючих адвокатів в Джерзі Сіті, які відбулися в домі УНСоюзу, я зустрівся із закидом, що УНСоюз не використовує, чи не звертається до наших українських адвокатів для полагодження певних справ. Я хотів би знати, чи це відповідає правді, чи ні? Прошу прийняти до відома, що на тих засіданнях було присутніх 16 чи 17 українських адвокатів.

5. До пана редактора Драгана маю такі заввагн від наших членів і членів нашої громади, які читають „Свободу": а) Виглядає так, що в нашій спільноті завжди сонце сходить і заходить між Ню Йорком і Филядельфією. Час від часу появляться статті про те, що відбувається в Детройті, Клівленді, Чікаґо, чи в інших місцевостях. Я думаю, що пропорційність повинна бути взята до уваги, бо наприклад: появиться стаття про щось, що відбулося у Філядельфії, чи в Ню Йорку, вона появиться з великим наголовком і з богатьма знимками. Та сама ситуація відбувається в Клівленді, чи в іншій місцевості і про це появиться лише маленька згадка. Я думаю, що тут треба дати певну увагу також середнім і західнім стей-

там; б) Поміщування статтей: Маємо богато нарікань, що „Свобода" богато дописів взагалі не поміщує. І воно взагалі не було би таке боляче, якщо б того рода статті не появлялися. Але, як ми бачимо, що, наприклад, стаття, чи допис про якусь імпрезу, яка відбулася тому шість місяців, появляється в „Свободі", але з другої місцевости такий самий допис і про таку саму справу, що відбулася тому шість місяців не появилася, то це трохи для мене незрозуміле. Я маю на думці допис про Рідну Школу в Клівленді, про яку пан редактор дуже добре знає. Якщо б не були поміщені дописи про випуск абітурієнтів з других шкіл, я маю на увазі спізнені дописи, то справа була б полагоджена. Але коли появляється спізнена стаття про Ню Йорк, чи Філядельфію, то те саме відношення повинно бути до Клівленду. Пане редакторе. Моє питання не відноситься до Вашого звіту, бо про це я мав питати Вас навіть, не читаючи Вашого звіту. Чи ми маємо якийсь плян щодо редакторського складу та видавництва „Свобода"? Одні люди відходять, другі приходять. Чи ми маємо це на думці, — мені йде про майбутнє, про пляни на майбутнє, про розбудову редакції на майбутнє, про поповнення редакторського складу молодими людьми.

6. Ми вже богато разів говорили про Окружні Комітети УНСоюзу, про їх компетенції і відношення до наших Відділів. Я особисто вже три роки запитую про цю справу. Але, думаю, що після нарад голів Окружних Комітетів, які відбулися на „Союзівці" в суботу і в неділю, ця справа повинна бути поставлена нашим Головним Урядом під розгляд, повинна бути предметом дискусії і наші пропозиції в цій справі ми повинні поставити на Конвенції для одобрення.

7. У своєму звіті я згадав, що ми мусимо мати плян для Канади. Пан Дідюк мене запитав, чи я такий плян маю. Я йому дещо на весело відповів, що маю: треба вибрати комісію, поїхати до Аляски і спитати, чи розглянулися там, чи там маємо українців. Але читав я звіт нашого головного директора для Канади сенатора Юзика, який сказав, що ми забираємо всі гроші з Канади і там нічого не хочемо їм лишати. Але тим часом маємо згоду, що вже є канцелярія, чи пропонується канцелярію в Канаді. І я хотів би, очевидно, знати, що тією канцелярією ми хочемо осягнути? І скільки тих грошей, які ми думаємо одержати з Канади, будемо лишати в тій Канаді? Чи будемо дальше забирати все до Америки, як згадав сенатор Юзик? Це все відноситься до канцелярії, як такої. Чи затвердження цієї канцелярії було в порозумінні з нашою делегацією в Канаді? Чи наше представництво на Канаду є також включене в цю канцелярію і як воно до того ставиться?

8. Справа Давфину. Про це ми говоримо кожного року. І я питаю: Чи ми дійсно щодо Давфину маємо якийсь плян? Чи ми маємо людей, апарат людей, щоби тоді, як наші представники їдуть до Давфину, цю нагоду використати для приєднання членів до УНСоюзу? І якщо ті представники там їдуть, то що вони дотепер для УНСоюзу зробили? — Дякую.

Головний радний інж. Анатолій Дорошенко: Шановні члени Головного Уряду. Я маю декілька питань і перше є до предсідника. Пане предсіднику! Ви подаєте в звіті, що чистий дохід в 1977 році буде становити пів мільйона долярів, або 6 відсотків з 8-и мільйонів долярів, які ми вложили в будову дому. Для мене виглядає, що Ви не зарахували відсотків, які Корпорація дому мусить заплатити УНСоюзові. Так, чи ні? Друге — наші інвестиції. Так, як я розумію, ми маємо около 14 мільйонів долярів. Якщо Ваша відповідь буде позитивна, то тоді Союз матиме не пів мільйона дол. чистого доходу, але всього 230 тисяч, що становить близько два відсотки, а не 6 відсотків прибутків. Третє: Ви зазначили, що загальні активи зросли на понад мільйон дол., або на два і вісім десятих відсотка. Уважаю, що зріст є замалий. Ви між іншим, пане предсіднику, так зазначили і я не можу зрозуміти, чому ця вістка була так велично розголошена на сторінках „Свободи" і „Українського Тижневика". Щодо Організаційного Відділу, то Ви, пане предсіднику зазначили, що стейт Ню Джерзі в 1975 році втратив 525 членів, а в 1976 році 400 членів. Яка є причина на це, пане предсіднику? Особливо, коли це є стейт, де знаходиться наша Головна Канцлярія. Ви зазначили, що маєте мало надії на те, щоби поштова служба поліпшилася. Була пропозиція, внесена на Окружних Зборах в Чікаґо, щоби „Свобода" друкувала таку форму звернення, яку використали б наші члени і яку відсилали б до поштових служб. Чи Ви мали це на увазі зробити, пане предсіднику? Читаючи статті інж. Степана Куропася про сеньйорів, я дізнався, що Ви, пане предсіднику, є за тим, щоби будувати дім для наших старших членів. Але Ви про це нічого не згадуєте у Вашому звіті. Прошу вияснити нам Ваше становище.

Пане предсіднику. Закінчаючи свій звіт, Ви кажете, що вважаєте, що наші члени та головні урядовці повинні займатися справами Союзу, а не загальногромадськими, бо так виглядає, що наші урядовці є для справ громадського порядку, а не союзового. Я погоджуються з Вами, пане предсіднику, особливо, коли взяти до уваги, що наші члени Екзекутиви на сьогодні беруть участь в богатьох інших організаціях і через те не можуть присв'ятити належного часу і уваги Союзові. Я з найбільшою пошаною ставлюся до всіх, хто працює для громади, але я одного не розумію, а саме — не розумію того, що нам богатьом видається, що ми є незаступимими. Я вважаю, що є навпаки, що сьогодні наша громада, включно з нами тут присутніми є настільки здорова і стільки має людей, які могли б різні функції виконувати в УККА, СКВУ та інших організаціях і товариствах. І коли сьогодні пан Сохан в свойому звіті так на все негативно дивиться і каже, що все йде в долину, то я мушу признати йому рацію, Так, на долину йде, бо наші провідники громадських установ не дають можливостей молодшим включитися в громадську роботу. На кінці, пане предсіднику, хочу зазначити і дати Вам признання, що було приємно читати про успіхи нашої великої організації, а саме, що було винаймлено чуть не всі поверхи. Успіх „Союзівки", якої приходи зросли на 10 відсотків, більша участь членів і симпатиків „Союзівки", як також відкриття пам'ятника Лесі Українки, це все є позитиви. Також ґратулюю Вам і цілій Екзекутиві за акцію і активну участь УНСоюзу у зустрічі, що мала місце в Вашінґтоні минулого тижня з з конґресменами і сенаторами. „Український Тижневик" треба вітати за його прекрасний приріст і редаґування.'

Запит до пана Сохана: Коли будуть готові ці три пляни забезпечення?

Запит до пана Гавриша: Прошу пана Гавриша з'ясувати нам стан резолюцій і рекомендацій в справах Організаційного Відділу, які були прийняті на минулорічних нарадах.

Запит до пана редактора Драгана: Пане редакторе. Я дізнався, що д-р Іван Лисейко з Чікаґо вислав допис до „Свободи" про перебіг імпрези в Чікаґо, на якій вшановано було Єпископа Ґабра, як громадянина року. Цю імпрезу влаштував Відділ УККА. Також дізнався я, що ми мусіли чекати два місяці, щоби ця стаття була поміщена. Я чув всі неґативні коментарі чікаґівської громади за те. І коли нарешті ця стаття появилася, то вона появилася на четвертій сторінці. Я прошу виснення у Вас, пане редакторе, в чому є справа? Тому, що я вважаю, це не перший, раз (пан Футей нарікав також) і взагалі, особливо, коли говоримо про Єпископа Ґабра, який є поважною людиною для чікаґівської громади і громада дивується, що так цю справу потрактовано, — то якраз такі речі, пане редакторе і пане предсіднику, утруднюють працю на місцях і ми через такі речі маємо труднощі у приєднуванні нових членів. Через це, як я чув, парохіяни з парохії св. Миколая хочуть покинути Союз. Це не перший раз таке сталося. І тому, я думаю, що це треба поправити. Я звертаюся до пана предсідника, тому що він за всі ділянки відповідає, щоби такі речі більше не повторялися. Коли ми тут говоримо про добро Союзу, про приєднування членів, про втримання членів при Союзі, то саме такі випадки цьому не сприяють. І тому, саме, такі статті і дописи, про які я вище говорив, повинні бути на першій, чи другій сторінці, а не на четвертій. А в нас є навпаки: статті загального характеру ставимо на першій сторінці, але статті, від яких фактично Союз залежить, ми ставимо на останній сторінці. Цього я таки не розумію. Може Ви мені виясните, пане редакторе.

Хоч пана Кваса зараз тут нема, то все одно я хочу поставити до нього запит, а Ви йому перекажете. Пане Квас. Чи Ви думаєте, що теперішня кількість службовиків, яких Ви маєте, вистачає для виконування належної праці на „Союзівці"? Я це ставлю тому, бо коли ми сьогодні говоримо про новий будинок на „Союзівці", то я вважаю, що ми маємо труднощі зараз, що ми не маємо належної кількости працівників. Я хотів би почути від нього відповідь. Дякую.

10 хвилин перерви.

Головний радний Володимир Запаранюк: Пані і Панове. Я не буду давати коментарів. Щоби не витрачати часу я поставлю основні питання. Мій перший запит є до пана предсідника відносно Давфину, про що вже згадував д-р Богдан Футей. Я хотів би запитати пана предсідника, чи членів Екзекутиви, таке: хто визначує репрезентантів до Давфину? Чому ці самі особи їдуть до Давфину репрезентувати УНСоюз, коли ми маємо в Канаді більше членів Головного Уряду — головні радні і інші? Щодо успіхів там, то вже запитував д-р Футей. Також д-р Богдан Футей зачепив справу канцелярії в Торонті, за якою я був. Я все голосував, щоби в Торонті відкрити канцелярію, або навіть купити дім на її потреби і тепер я довідався, що канцелярія вже там існує. Але я маю запит до головного радного пана Василя Дідюка, чи йому відомо було про те, що та канцелярія вже там існує, чи він її бачив, чи він в ній був, чи з цього, що бачив був задоволений?

Голова Контрольної Комісії пан Іван Геврик подав в імені Контрольної Комісії, що перевірка кних УНСоюзу в Канаді, які знаходяться в пана Богдана Зорича, була, значить, переведена, але не сказав, ким була переведена. Чи цю контролю переводив він сам, чи з іншими членами Контрольної Комісії? Бо якщо цю контролю тільки він сам переводив, то я з тим не дуже погоджувався б, бо він є канадієць і перепроваджував контролю в Канаді. Чому він там не післав когось з Америки на контролю. Я маю одне питання і не знаю, кому це питання поставити, чи до пана редактора, чи до пана предсідника, а це справа друкарні. Я вже тут на „Союзівці" довідався, що в друкарні працюють чужинці. Яка причина? Нема наших людей, щоби можна їх затруднити в нашій друкарні? Я думаю, що наших людей є досить і вони, а не чужинці, повинні працювати в українській друкарні. І ще одно питання до Контрольної Комісії, або до пана Кваса. У приходах „Союзівки" написано: податки „сейл текс", а в розходах — написано податки від торгів. Чи це одно і те саме? І дальше є подане що у приходах було 17,918.06 а в розходах 17,771.75 дол. Чому ця різниця в сумі 146.41 долярів не була вислана? Чи може стейт платить якусь частину за обслугу? Прошу мені вияснити. Я ще мав кілька питань до пана Гавриша щодо виконання резолюцій в організаційних справах, але їх вже порушили пан д-р Футей і Контрольна Комісія і тому я не буду їх повторювати. Дякую.

Почесний член Головного Уряду Іван Іванчук: Ваш звіт зі „Союзівки", пане докторе Гнатюк, є цього року богато кращий. Колись, коли я був в Контрольній Комісії і контролював „Союзівку", то пан Слободян все писав: „видано на такі, такі видатки то і то". Я бачив, що це були меблі. Вони тих меблів стільки накупили на ту „Союзівку" за той час, що можна було заложити фабрику з меблями і продавати другим. Я запитував, чому так є, а вони казали, що ми розбудовуємо „Союзівку" і ми то зачислили до „капітал інвестмент". Я бачу, що одного немає у Вашому звіті, а це повинно бути, а це звіту з переведеної інвентури. Я думаю, що Ви, пане докторе, будете мати це на увазі і в конвенційному звіті це подасьте. А тепер я хочу сказати кілька слів про Канаду і Давфин, про український фестиваль в Давфині і нашу участь в ньому. Їдучи до Давффину, яких 50-70 миль від нього, я відчув, що тут почалася канадська Україна. Але мене найбільше цікавило те, як буде виглядати „український віз" і хто буде їхати на цьому возі. І побачив я, як в авті їхав голова Контрольної Комісії пан Геврик, а коло нього гарні дівчатка. А знаєте, що на тому авті було написано? — УНА. А канадці, які стояли і приглядалися параді казали, що то віз Обєднаних Націй (Юнайтед Нейшенз). Той напис нічого не вартий, бо треба українською і англійською мовами написати Український Народний Союз — Братська Організація, причепити на авто з одного і другого боку, щоби ті, які будуть читати, знали, до кого це авто належить і кого репрезентує той, що в цьому авті сидить. Минулого року я переїхав цілу Канаду і говорив з нашими секретарями в Едмонтоні, в Саскатуні та інших місцевостях. Про що я довідався там, що почув від них і чого вони домагаються від нас, то я вам скажу. „Ви панове — так казали секретарі — може й не усвідомляєте собі того, що тут про Союз мало хто з наших людей знає. Ви там читаєте „Свободу", бо вона до вас доходить, а до нас не доходить". І наші головні урядники повинні застановитися над Канадою і раз, чи два рази до року видати якийсь журнал з інформаціями про Союз і роздати поміж наших членів в Канаді. І той журнал треба видати двома мовами — українською і англійською. Пані і панове. Не дурім себе! Там є багато таких, що їхнім дітям є легше читати по англійськи, як по українськи, і такі пояснення англійською мовою про Союз вони скорше зрозуміють. А один секретар (я не скажу з котрого Відділу) сказав мені таке: „Не присилайте нам пана Геврика, бо він більше клопоту, як добра, наробить". Але так само не думайте собі, що наші фармери будуть в нас брати забезпечення. В Канаді союзову акцію можна найбільше розвинути по містах, але на це треба вложити дуже богато праці. І там в Канаді і тут в ЗСА говорять і питають: де є наша молодь союзова, де є молодечі Відділи УНСоюзу? Колись союзова молодь була дуже, а дуже, активна в спорті, в драматичних гуртках і т.п. Цю молодь можна було бачити всюди, вона була майбутністю Союзу. Тепер ні там, ні тут тих відділів нема. І то є проблема, пані і панове, над якою нам треба дуже застановитися, бо інакше Союз буде падати вдолину. Я не є головний урядник, я тут виступаю, як почесний член Головного Уряду. Але ми повинні подумати, щоби на наступній Конвенції трохи відмолодили наш Союз, щоби молодші люди привчалися, як треба керувати такою організацією, як наша, щоб виробити престіж і любов до неї. Як приклад, я подам, що я сказав колись панові Слободянові, що я хочу кандидувати на касира. Та де, він не дозволив, бо він сам хотів працювати. Дуже велике щастя, що він виховав паню Уляну і вона перебрала касирство, бо якби її не було, були би клопоти. Отже, дивімся і думаймо про молодь. Я вчора говорив з деякими нашими урядовцями і ми вирішили, що ми нині ввечір будемо мати панель на тему молоді. І тому я прошу вас всіх, старших і молодших, прийдіть нині ввечір до бібліотеки і будемо говорити про молодь і про те, як її затримати при народній справі. Я всі звіти дістав, але не мав часу їх всіх перечитати і перестудіювати. Але з того, що я вичитав, то я бачу, що наш сенатор є духом Квебеку і сепаратистів, бо вже нам зачинає дорікати, що ми всі гроші забираємо. А друге — канцелярія. Давайте нам — кажуть — 16 тисяч долярів на оплату управителя. А нам треба знати, що той управитель мусить знати англійську мову, бо ми вже раз таке стрічалися, коли урядовець забезпеченевого департаменту в Канаді прийшов на контролю, а наш представник не знав англійської мови. Те саме зі союзовим домом в Канаді. Для кого він буде служити? Для Монтреалю, Торонта, чи Вінніпеґу? Чи будемо його переносити з міста до міста? Але це є їх справа. А тепер я маю справу до головного радного з Чікаґа пана Дорошенка. Пане Дорошенко. Я знаю, що Ви любите тую достойну паню і Ви в свойому звіті про неї згадуєте. Але Ви не були в комітеті. А що тоді скаже касир, який зібрав на ті змагання 900 долярів в оголошеннях і видрукував книжку, що скажуть ті секретарки союзові сеньйорки, що писали і переписували в весь матеріял. Робила маса других людей. І якщо б пані Олек не було, то було би вийшло, так як вийшло, і без неї. Таке перебоpщування не є добре, бо воно кривдить других людей, тих людей, що робили. І накінець ще раз запрошую на панель, де будемо говорити про нашу молодь. Дякую.

Головний радний Андрій Джула: Головний предсідник в своєму звіті сказав, що всі приміщення, всі поверхи в новому будинку вже винайняті, за виімком одного малого приміщення. Як гарно, що так є. Коли тому два роки я був в Джерзі Сіті і оглядав наш чудовий будинок, то що я там бачив? Я бачив там брудні вікна і написи „фор рент" і я питав нашого пердсідника, як ви це винаймете, чи маєте проспектів на приміщення, для кого плянуєте винаймати і подібні речі. Було б цікаво довідатися про це. Ми говоримо про нагороди для наших секретарів, для організаторів, для чемпіонів і даємо ці нагороди одним і другим. Ми даємо пропам'ятні таблиці. Тому два роки, якщо ви пам'ятаєте, я в розмові з архитектом підніс справу вмурування пропам'ятної таблиці у вестибюлі нашого нового будинку. Ми повинні вшанувати людей, які були в тому часі членами Головного Уряду, які рішали про побудову такого будинку і були головними рушіями цієї ідеї. Я думаю, що всі нові громадські будинки повинні мати пропам'ятні таблиці. Я далі хотів би дістати відповідь, що сталось з цим, бо архітект обіцяв співпрацювати в тому і разом з предсідником випрацювати, як це зробити. Це було два роки тому. Очевидно, якби ви були приїхали до Піттсбурґу, я був би зробив вам пропам'ятну таблицю з нержавілої сталі безплатно. Але пригожий час минув. Ви згадали про Братський Конґрес в стейті Пенсильвенія. Я не знаю чому, але виглядає, що ми завжди є поділені. Це великий стейт. В стейті Пенсильванія є понад 70 братських організацій, які діють. Кілька років тому я був членом екзекутиви цього Конґресу. Виходить так, що кожного року, коли Конґрес відбувається на сході Пенсильвенії, то особи, які є з західньої частини Пенсильвенії, є вилучені з Конґресу. Але, коли приходить до виборів членів екзекутиви, ми не можемо якось ніколи включити когось від УНСоюзу. Ми хвалимося, що ми найбільша українська братська організація в цій країні, але наші конкуренти якось все займуть місце в екзекутиві. Члени других братських організацій завжди кажуть: „Що з тобою Андрію, як до біса ти думаєш вести кампанію, коли люди тебе бачуть раз на два роки". Ми тратимо в Пенсильвенії на цьому. Я завважив, що в інших стейтах, без уваги на те, де відбувається їх братський конґрес, люди є і нема поділу. Але в стейті Пенсильвенії виглядає, що є поділ. Також в своєму звіті критикуєте поодинокі Відділи. Я можу критикувати також Ваші Відділи, але я не робитиму цього. Справа в тому — які Ви суґестії даєте, що Ви робите в тому напрямі, щоби покращати працю в цих Відділах. Бо критикувати є легко — Ви знаєте, що Ви знайдете 99 на 100 таких, що будуть критикувати, як незнати що, але Ви знайдете тільки одного на сто, що Вас похвалить. Повірте мені, я знаю. Я працював у Головному Уряді і працюю вже довгі роки секретарем Відділу. Критикувати можна і треба, але я хотів би часом прочитати у звітах похвалу за добре виконану працю. Я ще хочу порушити справу суспільних членів, над якою ми дискутували в суботу після зборів. Я думаю, що одинокий, хто вповні кваліфікований дати нам точне вияснення, це головний секретар п. Сохан. Прошу нам вияснити, які права суспільних членів та чи вони управнені брати участь у всіх активностях Союзу?

Головна радна Текля Мороз: Головний предсідник сказав у звіті, що в організаційній праці Канади за два останні роки виглядає дуже бідно. На це є різні причини, а однією з них є брак обласних організаторів. Як бачимо, організаційні успіхи спиралися на провінції Квібек, а головно на Монтреалі. Але в останньому році ця справа стала зовсім інакшою. Може дехто не здає собі справи, але Квібек стоїть сьогодні під знаком запитання щодо праці забезпеченевих установ, так чужих, як і наших. Тепер квібекський уряд домагається, щоб всі забезпеченеві установи, як „Лайф" і „Лондон", перейшли виключно під державну контролю, так як це є із забезпеченням авт та від вогню. Тут стоїть питання, що буде з нашим забезпеченням і чи ми взагалі будемо мати дозвіл вести працю Союзу. Помимо того ми стараємось робити все можливе, щоб захопити кожну ділянку, головно працювати з молоддю, її захопити і зробити членами Союзу. Ми вже маємо дуже багато молодих активних людей, які є членами Союзу. Отже ми вже з цього бачимо, що діється. Помимо того, що Монтреальська Округа є однією із найменших, бо нас, активних українців є всього лише 12 тисяч, ми маємо великі успіхи. От хоч би таке: ми вже цього року здобули 45 членів. Організаційний Відділ спирається виключно на праці двох провінцій — Онтаріо і Квібек. Моя думка є така, що ми повинні звернути більше уваги на Захід Канади, на Манітобу, Альберту та Саскачеван, де живе переважна кількість українців, а не опиратися виключно на двох східніх провінціях. Над тим ми повинні дуже поважно застановитися і використати всі нагоди для організаційної праці на заході Канади. Ми не повинні казати, що справа пропаща і, якщо нам вдасться втримати те, що маємо, то ми будемо героями. Ми повинні туди їхати. Якщо не можу я, хай їде другий, не зможе їхати другий, хай їде третій. Ми повинні спільно обговорити ці справи, а головно Канадське Представництво повинно над тим думати. Я не знаю чому, але, хоч я є головою монтреальської Округи і головною радною, секретарем Відділу і організую членів, мені ніде не вільно рушитися поза Монтреаль. Може, якби я могла десь поїхати, то може в іншій місцевості могла би щось зробити. Але тим ніхто не цікавиться. Справу Канадської Канцелярі вже здається порушували два рази мої передбесідники. Це дуже добре, що нарешті прийшов той момент, що ми маємо те, про що говорили вже давніше. Тільки тут знову заходить великий знак запитання. По перше, що Канадська Канцелярія повинна була бути оформлена в порозумінні з Канадським Представництвом, бо нас всього є тільки чотири члени в ньому. А я щойно так принагідно довідалася, що така канцелярія має бути. Чому я не повинна була про це знати? Ми повинні спільно виробити певний плян праці. Це добре, що канцелярія буде, але що ця канцелярія буде робити? Чи ми маємо тільки так бути горді з того, що ми своє зробили? Бо канадські представники цілий час домагалися, щоби така Канадська Канцелярія була. Так, я була за тим і я тішуся, що вона є. Але в якій спосіб вона повинна провадити свою працю? Що з того, що ми будемо мати завтра представника, будемо його оплачувати, але що ми повинні зробити для поліпшення організаційної справи? Наша праця опирається виключно на організаційній ділянці. Щоби ми якнайкраще провадили канцелярію, то це організаційній праці не поможе. Ми свого часу на своїх нарадах Канадського Представництва опрацювали були певний плян праці. І я вважаю, що цей плян був дуже добрий, бо Канада є велика. Є захід Канади, є Торонто, Монтреаль і я дуже сумніваюся, що, наприклад, ця канцелярія Монтреалові, чи заходові Канади може дати богато користи. Наш плян, я коротко подаю з пам'яти, був такий: не творити одної канцелярії і оплачувати приміщення, але щоби в кожній Окрузі, наприклад в Торонті, Монтреалі, Вінніпеґу був певний осередок. В тих містах живуть члени Головного Уряду, які репрезентували б УНСоюз і полагоджували певні справи, а звіти давали б директорові Канадської Канцелярії. І мені видається, що цей плян був би кращий. Тоді кожний голова Округи був би відповідальний в цілости за організаційну працю та інші справи.

До пана Сохана я маю таке питання: члени, які скінчили 80 років життя, мають право перейти на безплатне продовження. Після „рейтбуку" це продовження є важне тільки чотири роки. Заходить питання: хто буде платити, як член житиме до 100 років?

До наших сеньйорів: скільки виносить вкладка на рік в клюбі „Золота осінь" при УНСоюзі? Чи канадські члени зможуть користати з дому, який буде побудований на „Союзівці"? — Бо, наприклад, наша молодь з Канади не могла скористати з того привілею і працювати на „Союзівці".

До пані Уляни: коли передбачається висилка дивіденди? Пояснити докладніше фінансовий звіт на Канаду, а саме: а) платня працівників в Канаді $2,000.00, б) загальні кошти подорожей $3,058.00, в) платні, податки, забезпечення працівників $69.014.00. Дякую.

Головний радний інж. Мирослав Кальба: Пані і панове! Я маю цілий ряд запитань. Можливо, що деякі речі вже були тут порушувані. Видвигалася вже тут справа резолюцій, чи вони були виконані, чи невиконані. Я собі пригадую, що минулого року ми були поставили домагання, щоби пан пердсідник докладно перечислив ці резолюції, які були ухвалені і що з них виконано, а що не виконано. Ми довідалися лише з одного сектора, а саме з фінансового, що резолюції були виконані, а з інших резолюцій те, що подала Контрольна Комісія. В справі дому тут вже заторкувано про невинаймлення лише цього приміщення на склеп, чи зглядно, як я зрозумів попередньо, на ресторан, чи щось в тому роді. Ми чули тому два роки, як звітував пан предсідник, що вже є зголошення, є зацікавлення, є люди, які хочуть це приміщення винайняти, і йшлося лише про те, щоби з тих зголошень вибрати когось найкращого. Я думаю, що за два роки можна вже було когось вибрати, винайняти і ту справу полагодити. Якщо є неможливо це приміщення винайняти на склеп, чи ресторан, то треба його переробити на бюра і винайняти. Говорив пан пердсідник про читачів і передплатників. Ця справа є, правда, одним з тих наших слабих місць, яких ми тут маємо більше, бо маємо Канаду, маємо Організаційний Відділ, в якому ми тратимо членів, і маємо також недомагання в друкованому слові, без якого наша праця не буде успішною. Ці справи муситься розв'язати якнайскорше для добра нашого Союзу і нашого росту. Чули ми тут про святкування 200-річчя і 100-річчя. Вони були дуже шумно відсвятковані попереднього року. Ми знаємо, що наш Союз звернувся до Відділів, до членства, щоби включитися в цю акцію. Ми всі включилися на місцях. Акцію перепроваджено нашим членством дуже успішно, але цей успіх на місцях не пішов на кредит УНСоюзу, бо, наприклад, беру по собі. Як створився в моїй місцевості святковий комітет — заінкорпорована організація для відзначення цих святкувань, то я і наші члени ввійшли до цього комітету. Наші святкування були найкращі в цілому стейті з великим признання для нас і т.п., але це йшло і ніхто не знав, що це робить УНСоюз. Кожний знає, що УНСоюз започаткувався в Шамокині, як то кажуть, в колисці нашої організації. І там відбулися святкування, про які так мало було звітовано. Лише тут я довідався, здається із звітів Контрольної Комісії, що ці святкування були дефіцитові. І якось так все легенько з тою справою перейшло. Отже я маю враження, що, якщо УНСоюз взяв на себе цей тягар і відповідальність за святкування 200 і 100-річчя, то в такому Шамокині повинні були бути всі члени Головного Уряду, так як ми тут сьогодні всі є, і заманіфестувати нашу силу, нашу чисельність і наш вклад праці в тому. Про Видавництво. Це є справа, яку ми мусимо порушити. До тепер воно давало нам дуже гарний кредит. Тепер поза видаванням „Свободи" нічого в ньому не діється. Мені здається, що на дверях цього департаменту є повішена колодка і він є закритий. На як довго? Щодо річних протоколів річних зборів. Негодування членства з тої причини є дуже великі і нам на низах утруднює працю. Ви панове, б'єте секретарів і утруднюєте їм працю. Минулого року на річних зборах мого відділу, по довшій дискусії рішено, щоби Президія Зборів і Контрольна Комісія Відділу написали листа до Головної Канцелярії, щоби не писати таких протоколів і щоби ці протоколи були друковані своєчасно, бо в новому приміщенні і на нових машинах не повинно бути жодних перешкод. Тим часом, на новому приміщенні, на нових машинах ще пізніше ми одержали ці протоколи з річних нарад, які вже тим є нецікаві для членства, бо вони є неактуальні і запізнені. Із звітів пана предсідника та інших референтів ми довідуємося, що ми фінансово ростемо, але тратимо членство. І то ми всі констатуємо. Ми бачимо, що ми пересічно кожного року тратимо по 500 членів. І, пані і панове, я боюся, що дійдемо до того стану, що ми фінансово будемо дуже сильно стояти, але без одного члена. А що тоді? Чули ми також із звітів, що не відбуваються засідання Екзекутиви реґулярно. Пані і панове! Статут вимагає, щоби кожний Відділ відбував місячні збори, а тут, де всі разом, чомусь мені це не поміщуться в голові, не відбуваються засідання. Важко є це збагнути тому, що бачимо певні недоліки. Якщо б абсолютно все грало перфектно, тоді ми не мали б жодних застережень. Я сам, який керував одним варстатом, то я кожного тижня скликав механіків на коротке засідання. Може хтось з них має певну ідею, певну думку, може хтось з них щось потребує. Я це хотів знати. Пощо? — спитаєте. Бо там йшла продукція. А тут, скажімо, де продукцією є Організаційний Відділ, наше членство, тут не відбувати ані одного засідання впродовж довшого часу! Не можу того зрозуміти. Бачимо недоліки з обласними організаторами. Ми знаємо з практики, ті, які працюємо, які здобуваємо нових членів, що без живого контакту не сподіймося великих успіхів у приєднуванні нових членів. І чим більший буде цей контакт, чим більше будемо стрічатися з людьми, з членством, повірте, тоді будемо мати більші успіхи. То показали попередні роки, тоді, коли ми мали організаторів. Сам знаю по собі, як я мав можливість відвідати деякі Відділи. Я тоді підсилив ті всі Відділи високопроцентово. І це ми повинні взяти до уваги, бо це є одна з наших найважніших і найпекучіших справ. У фінансових звітах є такі великі цифри, що мені, як нефінансістові не ставало пальців і я рахував,

рахував і пізніше залишив це. Я маю враження, що забагато було повторень, бо я читав ці самі цифри, ці самі статистики і в пана предсідника і в фінансовому звіті і в звітах Контрольної Комісії. На мою думку, нас більше цікавили б інші моменти фінансового характеру, над якими ми повинні подумати і над ними застановитися, як напр. — скільки відсотків Корпорація Дому винна УНСоюзові, за які роки і т.п. Бо це, скільки зібрано вкладок і що ми їх збираємо більше, є правдою і, Богу дякувати, що так є, що ми фінансово ростемо. Але нас цікавили би інші моменти фінансової натури. Деякі звітодавці, коли звітували, то в своїх звітах подали теж працю, яку вони виконують в інших організаціях. Пані і панове! В своєму звіті на останніх наших річних нарадах я звертав увагу на те, що на річних нарадах Головного Уряду ми повинні лише звітувати про працю, яку ми виконали, як головні урядовці, для Союзу. Я тут ще раз підчеркую, що із своєї громадської і політичної праці не звітую, так як я не звітую ніколи на засіданнях інших організацій про свою працю, як головного радного УНСоюзу. Членство не є задоволене методою праці і контролі нашої Контрольної Комісії. Отже, панове з Контрольної Комісії, я хочу передати негодування членства, яке цікавиться формою та методою з перепровадженої контролі. Перше негодування є те, що контролю препроваджують кожного року ті самі контролери з тої самої ділянки. Членство є за тим, щоби контролю перепроваджували ротаційним способом, а саме: цього року цей контролер контролює Союзівку, на другий рік він контролює Організаційний Відділ і т.д. Бо мимоволі насувається думка, що робляться родинні відносини, тощо. Члени кажуть, що ніде такої практики нема, щоби лише один контролер контролював. Щонайменше — кажуть — повинно бути двох контролерів при контролі. Кажуть — ми краще сприйняли б, якщоб, скажім, кожного року контролювали лише одну ділянку, але двох, а не один контролер. Якщо це є можливе до переведення, якщо б воно мало бути корисне для самого почуття в нас самих і заспокоєння наших членів, то чи не варта би над цією справою застановитися. Також мене турбує справа відписування морґеджів. Про це ми чули минулого року, про це ми чуємо й цього року. І все про одну і ту саму місцевість — в Ню Йорку відписуємо морґеджі. Я до тепер не чув, щоби в інших місцевостях були такі самі проблеми. І вони зійшлися всі на один час. Мене цікавить знати, чи хтось старався занятися аналізою того, чому так є і хто в цьому винен? Чи може хтось спеціяльно, може якісь „брокери", чи „рілестейтори" щось такого наробили, може поробили певні трюки, що сьогодні ми на цьому терпимо і мусимо ці морґеджеві відписувати. Це саме й відноситься до бондів. Ці справи було б добре знати, щоб бути в майбутньому більше осторожними при надаванні морґеджів. Із звітів ми довідалися про пляни побудови на „Союзівці" дому для союзових сеньйорів і про заходи, які в цьому напрямі пороблено, як переговори з урядом про фінансування цього будинку, про реєстрацію майбутніх мешканців цього дому і т.п. Все є добре, але, пані і панове, будьмо обережні, бо ми мали вже досить клопотів в минулому. Я не є проти такого дому, бо може за 25 років і я буду старатися до нього піти жити, але добре цю справу обдумаймо і тоді рішаймо, що і як дальше робити. Кінець-кінцем ми мусимо подумати, вирішити і перед Конвенцією опрацювати такі справи, як відношення Головної Канцелярії до Округ і Відділів, організаційно це оформити і подати нашу пропозицію на Конвенцію. Бо лише Конвенція може змінити постанови статуту. Кінчаючи, я хочу ще раз підчеркнути і сказати, що ми маємо „слабі місця", над якими ми повинні застановитися, над якими ми повинні радити, їх поправити і оздоровити, а саме: Організаційний Відділ, Канаду і Видавництво. Справа організування членів, наших видань і публікацій, справа „Свободи" — це є речі, які мусять іти разом і себе взаємно доповнювати. Дякую.

Головна радна Анна Гарас: Дуже богато справ, про які я хотіла говорити, вже порушили мої передбесідники. Але мене цікавить справа Канадської Канцелярії, а саме: скільки буде коштувати утримання Канадської Канцелярії; хто є, чи буде, її керівником; чи той керівник буде рівночасно і організаційним референтом на Канаду і яку буде мати платню? Справа Шамокину тут вже була порушувана. Я, ніби, з тої округи є головною радною, але я участи в цій імпрезі, яка там відбувалася, не брала. Я отримала одного листа, щоби зорганізувати людей і привезти до Шамокину. Після того мене члени питалися, як в самому Шамокині, так і в моїй Окрузі, які були приходи і розходи? На жаль, я ніде того не бачила і я не можу цим людям нічого відповісти. Я думаю, що хтось з членів Екзекутиви дасть в цій справі вияснення. Справа організаційна: В суботу ми мали наради, чи з'їзд голів Округ. Між іншим, це була колись моя пропозиція, щоби такі наради, чи зустрічі голів Округ відбувалися. На них можна обмінятися думками, вислухати думок інших голів, почути їх проблеми і застановитися над тим, як можна краще працювати для Союзу і т.п. На жаль я була розчарована минулої суботи. Голова Контрольної Комісії УНСоюзу, а він є теж головою Округи і секретарем Відділу, сказав таке: „Ми мусимо бути задоволені, якщо втримаємо Відділи, а не за новими членами шукати". Я вважаю, що це не було сказане на місці, бо після того наші голови тільки дебатували над цією справою і були дуже, а дуже розчаровані. Я прошу, щоби голова цієї Округи, а він і рівночасно голова Контрольної Комісії УНСоюзу, вияснив нам, що він думав про цю справу, бо вона вийшла дуже несмачно. Справа „Союзівки": Коли ми організуємо членів, то ми їм кажемо, що ми маємо свій великий дім, маємо „Союзівку", з якої вони можуть користати і т.п. Наша Округа кожного року організує прогулянку автобусом на „Союзівку". Раз, що це є пропаганда, два — що члени туди їдуть, три — їдуть і нечлени, яких ми пізніше можемо записати в члени. Але члени нарікають і кажуть, що, якщо вони приїдуть на „Союзівку", то вони там не є бажані, чи як вони кажуть „велком". Їх там не принимають, як членів. Я це розумію, що нема для всіх місця, бо на День Праці богато людей їде на „Союзівку", але, все одно, члени наші хочуть бути разом з іншими. І коли я знову цього року організувала таку прогульку, то я мала богато протестів і нарікань. Рівночасно секретарі, голови і касири нарікають, що тяжко дістати місце на „Союзівці". Коли хочуть винайняти помешкання на „Союзівці" і платити, як всі інші платять, то дістають відмову, що нема місця, бо все заняте. І тому ми мусимо збудувати той мотель, над яким ми вже дискутували, бо лише так ми зможемо задовольнити принаймні наших членів. Крім цього я думаю, що члени УНСоюзу повинні мати якісь виказки, як доказ того, що вони є членами Союзу, а це — в свою чергу — допоможе їм скорше дістатися на „Союзівку", отримати помешкання і т.п. Дякую.

(Продовження буде)

Січневі роковини в Бріджпорті

Посадник Бріджпорту підписує проклямацію 22-го січня, проголошуючи День Української Незалежности. (Зліва): Микола Боярський — Українська Православна Церква, Володимир Болонний — Український Народний Дім, Марія Цап — Українське Католицьке Сестрицтво, Надія Катречко — Українське Православне Сестрицтво, Анна Бабій — Пласт, Ярослав Гура — УРСоюз, посадник міста Джон С. Манданісі, Христина Катречко — танцювальна група, Оксана Тромса — Пласт, Марія Болонна — СУА, о. Ярослав Шуст — Українська Католицька Церква, Степан Тарасюк — голова Відділу УККА і Тарас Сливінський — УНСоюз.

В Бріджпорті, Конн., відбулись в січні 1978 р. дві важливіші події. У четвер 19-го січня в канцелярії Міської Управи посадник міста Бріджпорту Джон С. Манданісі підписав проклямацію 22-го січня — як День Української Незалежности — в присутності представників Української Громади в Бріджпорті.

Згадана вище проклямація посадника міста, як також проклямація губернатора стейту Е. Грассо 22-го січня, як День Української Незалежности поміщено на сторінках англомовної преси.

Друга подія відбулася у неділю, 29-го січня, о год. 4-ій по пол. в залі української православної церкви Св. Тройці, заходом Відділу УККА, а саме підготована Святочна Січнева Академія Самостійности і Соборности України. Програму імпрези відкрив С. Тарасюк, голова Відділу УККА, попросивши присутніх на залі встати та хвилиною мовчанки віддати честь пам'яті покійного інж. Мирослава Стахова, колишнього голови УККА Відділ в Бріджпорті. Після цього місцевий мішаний хор відспівав американський гимн. Відтак Л. Романів відчитала проклямацію Незалежности України, видану губернатором стейту, Е. Ґрассо, а п. О. Болонна — проклямацію посадника міста Джона С.Манданісі. В програмі слідував обширний історичний реферат д-ра М. Воскобійника, професора коледжу в Ню Брітен, Конн., дуже змістовно опрацьований так під оглядом історичних фактів проголошення Самостійности і Соборности України в Києві і у Львові, як також під оглядом вичислення причин пізнішої втрати її Державности через окупацію України ворожими державами, та наведення цінних побажань на її відновлення в майбутності. Присутні на залі прийняли реферат з великою увагою.

Опісля мішаний хор в народних строях під диригентурою В. Климука відспівав настроєві пісні.

Наступною точкою була промовиста інсценізація при вжитті обох мов, нового твору праці Романни Гайди п. н. „Спадкоємці Духа 1918 р.", при спеціяльній до цього декорації і освітленні поодиноких членів-виконавців інсценізації.

Присутні прийняли інсценізацію оваційно, нагороджуючи виконавців грімкими оплесками.

Після того М. Максимюк задеклямував твір: „Моя Україно". Група пластунок „Гуцулки" під проводом і при акомпаньяменті на гітарі п. О. Тромси — відтворили „Живий образ мапи України". Опісля танцювальний гурток „Дніпро" під проводом п. І. Дмитренко затанцював „Гопака". О. Катречко, учень Рідної Школи під дирекцією М. Чубатої задеклямував твір: „Майдан Софії".

На закінчення хор відспівав могутню пісню: „Живи, Україно" — Гайворонського, В. Болонний, культурно-освітній референт Відділу УККА, подякував всім виконавцям програми імпрези та тим, які причинились до її влаштування і за уділення залі при українській православній церкві, закриваючи Академію. Хор відспівав український національний гимн.

Мгр. Степан Волянський

Просфора в Асторії

Організації Українського Визвольного Фронту в Асторії влаштували традиційну Різдвяну Просфору, яка відбулася в неділю, 22-го січня ц. р. в Домі СУМА в Асторії. Приємно відмітити, що святочний вечір пройшов у незвичайно милому настрої. Прибрані столи, засвічені свічки і численні приявні, надали святові чару різдвяної містерії. Молитвою і колядкою Бог Предвічний розпочато святкування. Молодь Осередку СУМА в Асторії під проводом голови, Мирослави Левенець і Лесі Галатин відіграла веселу одноактівку, а сумівський ансамбль бандуристів під диригентурою Ярослава Стахова відограв в'язанку колядок і пісень. Добре опрацьований реферат про українські різдвяні звичаї відчитала пані Богданна Сидор-Чарторийська. Отець В. Андрейчук, парох церкви Чесного Христа в Асторії, привітав присутніх з Різдвом Христовим і побажав довгих років праці на добро і славу українського народу і церкви. Від Головної Управи ООЧСУ вітав приявних д-р В. Нестерчук, бажаючи організаторам цієї імпрези і всім учасникам доброго здоров'я, сил, витривалости і послідовности в задержуванні і продовжуванні всіх українських традицій і звичаїв. Пан В. Наум повідомив присутніх про перебіг і осяги коляди на Визвольний Фонд і подякував колядникам за їх труд, а тим, які приймали колядників, за їх пожертви. Також голова Осередку СУМА Мирослава Левенець поінформувала про коляду на виховні потреби Спілки Української Молоді і привітала приявних від Управи Осередку. Пані з ОЖ ОЧСУ приготовили смачні традиційні Свят-Вечірні страви. Колядуючи, присутні провели час у родинному й дружньому настрої.

М. Н.

ДИРЕКТОР КУК МАВ ІНТЕРВ'Ю НА ФРАНЦУЗЬКІЙ ТЕЛЕВІЗІЇ СІБІСІ В СПРАВІ ЄДНОСТИ КАНАДИ

Вінніпеґ (КУК). — В п'ятницю, 27-го січня 1978, французькі телевізійні станції Вінніпеґу й Західньої Канади передавали інтерв'ю з д-ром С. Яр. Кальбою, в якому екзекутивний директор КУК з'ясував головні точки меморандуму Централі КУК, представленого перед Комісією Єдности Канади 12 січня 1978, зокрема підкресливши вклад і вимоги національних груп Канади, які — поза англійцями й французами — разом репрезентують майже третю частину населення Канади.

Ювілейний концерт на честь Патріярха Йосифа

В минулому році, всі свідомі українські громади, розкинуті по цілому світі, врочисто відзначували 85 років життя та 60 років єрейських служінь Патріярха Йосифа 1-го. Декуди роблять це з почину священиків, а в деяких громадах ці врочисті святкування влаштовують Патріярхальні Товариства.

В Елізабеті Н. Дж., відзначенням цих небуденних роковин зайнялося Патріярхальне Товариство, влаштовуючи в суботу 19-го листопада в церковній залі — церкви св. Володимира — ювілейний концерт.

Голова місцевого відділу Патріярхального Товариства Михайло Іванців відкрив концерт, вітаючи пароха о. шамбеляна Й. Федорика, зібраних численно гостей (приблизно 200 осіб із Елізабету та околиці) та попросив місцевий хор під орудою проф. Р. Левицького започаткувати свято, відспіванням молитви „Отче Наш"; з черги М. Іванців попросив редактора Василя Пасічняка до виголошення Ювілейної промови.

Редактор В. Пасічняк схарактеризував величну постать Його Патріярха Йосифа І-го, а також згадав Папів Івана XXIII та Павла УІ.

Часто присутнім важко, чи нецікаво слідкувати за ходом думок промовців в цьому випадку можна було спостерігати як всі зосереджено й напружено слухали кожного речення редактора В. Пасічняка й після промови довший час не втихали оплески слухачів.

Відтак слідувала мистецька частина концерту. Спершу хор бандуристів під мистецьким керівництвом О. Головацького відспівав дві пісні релігійного характеру в супроводі бандур: „З чистим серцем" муз. П. Чайківського та „Через поле" муз. Д. Котко. Відома рецитаторка пні Галина Король по мистецьки передала широкий діяпазон настроїв і почуттів вірша Б. Стефанишина „Патріярх".

З черги „Капеля Бандуристів" виконала чотири пісні композиторів — Потапенка, К. Стеценка та Гордія. Цей чоловічий хор колишніх дивізійників під мистецьким керівництвом О. Головацького і В. Юркевича добре зіспіваний нагадує колись улюблені хори Д. Котка чи Капелі Бандуристів Божика—Китастого, учасники святочного концерту тепло вітали в нашій Елізабетській громаді.

На програму концерту, поза святочним словом та рецитацією складались виключно тільки вокальні точки; все ж вона не була одноманітна, бо репертуар був зі смаком підібраний.

Після виступу Капелі Бандуристів, захоплювали слухачів своїм чітким, чистим, милозвучним співом ревелерси „Каравана" в складі: М. Шкварко мист. керівник, С. Палка, Л. Калинич та Р. Яськів. Квартет „Каравана" відспівав три пісні.

На закінчення концерту виступили в дуеті наші відомі місцеві солісти д-р Роман Граб — тенор та проф. Роман Левицький — баритон. В їхньому репертуарі була тільки пісня до слів О. Кониського в муз. обрібці О. Нижанківського: „Люблю дивитись", але тому що публіка не хотіла відпустити наших солістів зі сцени, вони, як на наддаток, заспівали „Де ти бродиш моя доле". Безперечно що до створення милозвучної цілости багато причинився мистецький акомпаньямент п-ні М. Шлемкевич-Савицької.

Відспіванням національного гимну закінчено цей скромний святочний вечір.

О. М.

Січневі роковини в Гартфорді

До відзначення великих Січневих дат було помітна солідна підготова вже від деякого часу. Повідомлення і допис в „Свободі", радіопрограми, летючки та заклик нашого священства до активної участи в Січневих святкуваннях зробили помітне враження та передсвяточний настрій.

Це вперше в історії Гатфорду відбулося подвійне відзначення Великих Роковин, святочний концерт і бенкет. Успішно пройшов продаж квитків. Виглядало, що все буде гаразд, згідно з бажанням ініціяторів. Та, на превеликий жаль, несподівана сніговія перешкодила нам в наших святкуваннях. З огляду на випадок, який трапився в Сівік Сентер, шкільну залю, де мав відбутися концерт, нам відмовлено так, що залишилась нам лише друга частина свята — бенкет, який відбувся в означеному часі із дещо зміненою програмою.

Святкування попередили відслужені Служби Божі в намірені Українського Народу в обох українських церквах. Гордо цього ж дня повівали українські синьо-жовті прапори на капітолю і будинку міської управи немов би пригадуючи нам, що сьогоднішній день — непересічний, а важливий і дорогий для кожного свідомого українця.

Бенкетова частина відбулася в Українському Народному Домі при вщерть виповненій залі. Зібрались громадяни, щоб привітати в нашій „хаті" губернатора стейту Аллу Грассо, що її при вході на залю привітав традиційним українським звичаєм, хлібом і сіллю, голова Відділу УККА мгр Борис Крупа в асисті молодих дівчат Дарії Зелез і Уляни Кузьми, які були вбрані в український народний одяги. При вході на залю постанням з місць та овацій оплесками привітала святочно зібрана громада свою губернаторку.

Відспіванням американського національного гимну у виконанні хору „Діброва" офіційно започатковано імпрезу. Відкриваючи бенкетову частину, голова Відділу привітав всіх учасників свята та попросив о. прелата Стефана Баландюка для проведення молитви. Опісля хор „Діброва" відспівав дві пісні під мистецьким керівництвом інж. А. Пришляка.

Голова мгр Б. Крупка підніс тост за нескорений Український Нарід і всіх борців за Волю України, які продовжують боротьбу за велику ідею, якій ім'я Українська Самостійна Соборна Держава. При цій нагоді представив присутнього на залі дієвого учасника Визвольних Змагань д-ра Єха Юрія.

Губернатор Алла Грассо виголосила коротку промову, в якій сказала, що хоч і недовго проіснувала молода українська держава то все ж таки вона залишилася в серцях великого українського народу, як символ і продовження боротьби за її волю.

З великим зацікавленням оглядали учасники свята показ реґіональної української народної ноші з колекції пані Лесі Крупи, що ним провадила пані Зірка Рудик.

Проклямацію губернатора стейту відчитав Асcістанс Стейт Текс Комішіонер Орест Дубно, а відтак промовляв посадник міста Гартфорду, висловивши декілька цінних думок, та заявив, що бути українцем, це — честь і гордість.

Головну промову виголосив проф. Франк Сисин (Гарвард), який проаналізував процес української державницької боротьби, який завершився Актом 4-го Універсалу Української Національної Ради.

Після доповіді відчитано привіт від сенатора Абрагама Рібікова і станиці 1-ої Укр. Дивізії УНА.

Передкінцевою точкою була молитва, що її провів о. Дмитро Мамчур, парох УАПЦеркви св. Володимира в Гартфорді.

Відспіванням національного гимну закінчено це велике свято, яке пройшло з морально-політичним успіхом.

П. Ш.

Отець Митрат З. Злочовський — композитор церковної музики

Мабуть кожен українець, хоч і мало обізнаний з музичними надбаннями, знає і чув твори трьох наших визначних мистців-композиторів, які створили золоту добу нашої церковної музики. Ми не раз при різних нагодах захоплювалися творами Максима Созонтовича Березовського, слав ними псальмами Дмитра Степановича Бортнянського і Артема Лукіяновича Веделя. І хоч ці мистці у своїх творах підбирали світську музику до літургічних текстів, то все ж таки їх твори були високомистецької вартости, що часто перевищали інших визначних і відомих іноземних композиторів.

Але мало знаємо про композиторів церковної музики новітньої доби. Одним з них, який продовжує цю працю своїх попередників і збагачує церковну музику є о. митрат Зенон Злочовський, про якого бажаю поінформувати читачів.

Отець З. Злочовський народився 12-го квітня 1916 року в Кам'янці Новій повіт Рава Руська, Львівської області, як син учителів. Батько Іван, селянський син походив з Товстенького Копичинецького повіту і був хорунжим Галицької Армії. Як воєнно- полонений перебував в Тухолі.

Отець Злочовський отримав початкову освіту в Кам'янці Новій, а середню в гуманістичній державній гімназії в Раві Руській. Вже тоді в шкільних роках, як 17-літній юнак, диригував шкільним мішаним хором.

По зложенні іспиту зрілости, 4-го червня 1935 р. вступив до Греко- католицької Духовної Семінарії в Перемишлі і 16-го червня 1939 р. отримав з рук єпископа Йосафата Коциловського дияконські свячення. У семінарії продовжує диригентуру хором питомців в 1936 — 1938 рр. на академіях і похоронах, а в роках 1938 — 1939 в катедрі на архиєрейських Богослуженнях.

Під час Другої світової війни зупиняється у західній частині перемиської єпархії, яка найшлася в генеральній губернії і якою управляв тоді перемиський епископ-помічник і генеральний вікарій Григор Лакота. Учителює в Тарнаві Нижній над самим Горішнім Сяном в горах під полонинами.

Точно в рік по отриманні дияконських свячень, 16-го червня 1940, його рукоположив єпископ Лакота на пресвітера в парохіяльній церкві Господнього Преображення в Ярославі.

До травня 1941 р. учителював в Тарнаві Нижній і черговo у сусідній Тарнаві Вижній. В роках 1941 — 1943 був катехитом в Тісній, а від травня 1943 р. до серпня 1944 р. — катехитом в Команчі. Від серпня 1944 до квітня 1947 р. — завідателем Явірника, коло Команчі, а від 1947 — 1949 — тимчасовим завідателем Команчі; від листопада 1949 до грудня 1952 р. — капеляном в Домі Сестер Самярянок на Фішорі, що находився в парафії Нєвів, де був сотрудником у отця пароха прелата Генрика Новацького, у якого учився східньої церковної композиції. Від лютого 1953 р. до березня 1958 р. працював у Познані, як сотрудник в парафіях святих Івана Камтія, Войцєха і Андрія Боболі. На тій останній парафії був капеляном регіонального кладовища на Юнікові.

В Познані учився сольового співу у проф. Вінкентія Новаковського, а корепетиції побирав у пяніста Казимира Нововєйського, сина великого Фелікса, де викваліфікувався на співака-баритона.

Від 1958 до 1968 був душпастирем в Команчі, а від 1968 до 1977 — парохом в парафії св. Бартоломея у Вроцлаві.

Від 1961 р. зачав інтенсивно компонувати церковну музику на різні хори і досі скомпонував 56 Божественних Літургій.

З Єрейських Літургій: 8 на 4-голосний мішаний хор, 8 на 4-голосний чоловічий і 8 на 4-голосний жіночий або дитячий хори.

З Архиєрейських Божественних Літургій: 8 на 6-голосний мішаний хор, 4 на 6-голосний чоловічий і 4 на 6-голосний жіночий або дитячий хори. Патріярші Божественні Літургії: на 4 на 12-голосний мішаний хори.

Крім того скомпонував 4 Божественні Літургії на 3-голосний мішаний, 4 на 3-голосний чоловічий і 4 на 3-голосний жіночий хори.

Згармонізував і доповнив оригінальними композиціями 2 похорони, з того один на 4-голосний чоловічий хори.

До 11 поем Уляни Кравченко, які писані на різні релігійні торжества в році і мають спільний наголовок „Карітас" написав музику, разгармонізовуючи ту саму мелодію на 4-голосний мішаний, чоловічий і жіночий хори.

Це є 17-річний дорібок цього скромного, але плодовитого і мало ще відомого композитора церковної музики. На його здібності і композиторський талант звернув свого часу увагу і висловився дуже прихильно відомий знаток музики д-р Василь Витвицький.

Наш Патріярх Блаженніший Отець Йосиф також належно оцінив працю о. митрата Злочовського і за його душпастирські заслуги та збагачення нашої церковної музики, відзначивши його у 1975 році митрофорним протоієреєм.

Не зважаючи на те, що композиторський дорібок, за словами автора, ще відносно малий, то він все ж таки своїм об'ємом перевершує спадщину кожного із приблизно 30 українських композиторів, хоч і не дорівнює об'ємові спадщини приблизно 10 композиторів.

Отець митрат Злочовський тепер хвилево перебуває на американському терені, розглядаючи можливості видати ці свої твори, що обіймають 11 томів по 300 сторін 12-ки, разом 3,408 сторін.

Можна тільки радіти що ще не перевелися у нас мистці, які і в найбільш непригожих умовах праці творять і таким чином збагачують нашу музичну культуру.

Д-р Роман Барановський

„Веселі Часи" дебютують в Торонто

Від трьох років по американських сценах неповторно, з особливим піднесенням лунають звуки нового українського ансамблю популярної музики „Веселі часи". На відміну від інших ансамблів, „Веселі часи" розкривають новий етап у розвитку популярної української музики в ЗСА і Канаді. Коли вслухатись у їхню пісню „День на любов", слова і музика Івана Стеціва, зразу відчувається непідробність і новотворство. Якщо простежити уважно за їхньою інтерпретацією пісні „Ясени" чи насправді ліричну „Доню моя", наглядно, що на нашому континенті появився ансамбль, який не тільки збагатить наші хвилини розваги та душевної насолоди, але своєю оригінальністю і ентузіязмом затре ввесь провінціоналізм, який жалюгідно гомонить по наших сценах. „Треба нам робити поступи в українській музиці — модернізувати, творити нові форми, аранжеровки тощо. Не вистачить грати і співати народні пісні", — сказав основник і керівник ансамблю Іван Стеців. Хоч, основуючись на традиційній українській музиці, своєю новою технікою аранжеровок, обробкою старих мотивів при складі найновіших музичних приборів, „Веселі часи" характеризують новий етап у розвитку популярної української музики і пересічним він не є. Адже молодь не була б дарма нагло захоплена, не розкупила б першої платівки протягом кількох місяців, не ходила б на їхні забави і не співала, їхніх пісень...

У суботу, 11-го лютого в залі школи оо. Василіян при вулиці „Вестон", ансамбль виступить у повному складі на танцювальній забаві. Точніше це їх канадський дебют. Хто поблизу Торонта живе - нехай прийде. Повірте, не пожалуєте.

„Оріяна"

Іспола еті деспота!

Многая Літа

Нашому Патріярхові

ЙОСИФОВІ

Управа Священичого Товариства Св. Андрія, Американської Області має шану зложити

ЇХ СВЯТОСТІ ПАТРІЯРХОВІ ЙОСИФОВІ КАРДИНАЛОВІ СЛІПОМУ

щиросинівські побажання з нагоди 86-річчя народин, з вдячности за батьківську любов, за збереження самобутности Української Католицької Церкви, скріплюванням Її патріярхальним устроєм, за труд і працю цілого життя для Церкви і Народу. Благословіть нас Святіший Патріярше!

о. митрат Володимир Андрушків
голова Товариства

о. крилошанин Богдан Смик
секретар Товариства

Чікаго вітатиме мистця Юрія Гуру

Юрій Гура, уроджений у Львові, мистецькі студії закінчив у краківській Академії в 1956- му році. Від цього часу перебував у Польщі, де брав участь у збірних мистецьких виставках, а також мав свої індивідуальні виставки у Кракові, в Югославії, Чехо-Словаччині, Норвегії, Франції в Парижі і на Рів'єрі, де був вирізнений на виставках світових мистців. Від 1968-го року перебуває у ЗСА. Тут мав вже свої індивідуальні виставки в Філядельфії, Ню Йорку, Нюарку-Ірвінґтоні, Клівленді, Детройті і Торонті —Канада, з гарним успіхом. В днях 24-го, 25-го і 26-го лютого (п'ятниця, субота, неділя) СУА в Чікаго уряджує його індивідуальну виставку в залях „Левів" в год. 8-ій вечора кожного дня.

Мистець виставлятиме свої найновіші олії і скульптуру, в яких переважає українська тематика, овіяна чаром експресіоністичного почуття, сильною динамікою із виразним специфічним кольоритом. Мистець свідомо надає кожному творові індивідуальну атмосферу, що стає джерелом відсвіжування вражень. Ці враження вміло передає глядачеві, вживаючи сильних почерків з різноманітними кольорами. Його творчість позначається у багатогранному доборі сюжетного матеріялу, в якому він висказує світ своїх думок та почувань. Чікаго, оце вперше буде мати нагоду зустрінутися із мистцем великого формату, насолоджуватись творами його небуденного мистецтва і набути непересічні олії та скульптуру.

Любомир Калинич

Відзначено українських співаків

Рік 1977-ий проходить під знаком 60-ліття відновлення українських збройних сил України та 35-ліття героїчної УПА. В українському Чікаго святкування ті прибрали величаву форму, яка обіймала дводенні святкування тих Ювілеїв. В суботу 5-го листопада відбувся концерт-Академія в авдиторії школи Шопена, а в неділю 6-го, зустріч Комбатантів з громадянством, у формі спільного обіду, прикрашеного короткою мистецькою програмою, в домі СУМА.

Найважливішою точкою тієї зустрічі було удекорування Комбатантів медалями 60-ліття та надання старшинських ранґ. Акту того доконав генерал Кость Мандзенко, після відповідної промови. Приємно було дивитись на довгі ряди, різного віку, комбатантів, які приймали з рук найстаршого українського старшини, медалі.

На тій зустрічі присутні пережили приємний момент, коли проголошено, що такі медалі та вирізнення одержали наші відомі та заслужені мистці-співаки, як пані Ія Мацюк, яка тепер проживає в Ню Джерзі та маестро Любо Мацюк, який живе в Чікаго. Те вирізнення наших мистців-співаків та надання їм медалів було для них винагородою за їхню культурну працю для формацій українського війська та поширювання українського мистецтва у вільному світі, а передусім у далекій Бразилії, де вони були піонерами українського вокального мистецтва. Крім медалів 60-річчя одержали вони відповідні грамоти.

Стрічею Комбатантів з громадянством проводив відомий діяч,інж. С.Голяш Дводенні святкування ювілеїв були приготовані Громадським комітетом з почесним головою генералом К. Мандзенком та діючим головою Богданом Кашубою, під патронатом місцевого Відділу УККА присвячені Листопадовим Дням.

Л. М.

Ялинка перед Домівкою СУА в Ню Йорку

Заходами Окружної Управи СУА в Ню Йорку вже другий рік в різдвяну пору згадуємо українських жінок політв'язнів. Цього року так, як і минулого, на бальконі Домівки СУА вміщено ялинку і напис присвячення її „Українським Жінкам-Політв'язням УССР". Святочне засвічення ялинки відбулося 23-го грудня 1977 р. у вечірніх годинах. Перед домівкою СУА зібралися союзянки, а голова Окружної Управи Олександра Кіршак у своєму слові згадала наших героїчних жінок, які терплять у тюрмах, але мужньо держаться і не здаються. Вона зазначила, що у цей святочний різдвяний час ми згадуємо їх та лучимося духом з ними. Присутні заколядували „Бог Предвічний", а відтак союзянки та присутні громадяни перейшли до домівки, де за кавою та солодким продовжували колядувати, згадуючи різдвяний час в Україні.

Лідія Маґун

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої Братаниці

бл. п. Галини Горпенюк Чорній

на Постійний Патріярший Фонд

50.00 долярів складають

Роман і Марія ПОГОРЕЦЬКІ

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого Друга,

кол. Вояка Української Повстанської Армії

сл. п. булавного Богдана Курила

на допомогу — студіюючим дітям кол. вояків УПА

100.00 дол. складає

ОБ'ЄДНАННЯ КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УПА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

Незабутнього

МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

св. п.

Інж. РОМАНА СТЕПАНЯКА

буде відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в суботу, 18 лютого 1978 р., о год. 5 по пол.

в церкві Пресв. Марії в Озон Парку, Н. Й.

97-06 — 87-ма вул.

Просимо згадати в цей день Покійного у своїх молитвах.

ДРУЖИНА з ДІТЬМИ і ВНУКАМИ

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

нашого Найдорожчого і Незабутнього

СИНА і БРАТА

св. п.

ЮРІЯ Р. ГОЛУБА

б. поручника 1-ої Дивізії УНА,

що віддав своє юне життя в боротьбі

за волю України в рядах УПА

100.00 долярів

на Дар Українському Воєнному Інвалідові

складає

Родина

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність, дня 11-го листопада 1977 року, наша Дорога, Невіджалувана МАМА і СЕСТРА

бл. п.

ЯРОСЛАВА КОБРИН

Прибиті горем складаємо цісю дорогою найщирішу подяку Рідні, Приятелям і Знайомим, які поспішили віддати останню прислугу нашій Дорогій Померлій, взяли участь у похоронних відправах і відпровадили Її на місце Вічного Спочинку.

Вперше чергу дякуємо Високопреподобному Отцеві Парохові Петрові Липинові за відвідини і духову опіку в часі Її побуту у шпиталі, за відслуження похоронних відправ та за зворушливі прощальні слова в церкві. Всечеснішому Отцеві Йосифові Мартинюкові щиро дякуємо за співучасть у відправі Похоронної Святої Літургії та за відпровадження Тлінних Останків на цвинтар.

Дякуємо щиро Всім, хто відвідав нашу Маму і Сестру в часі Її недуги в шпиталі чи дома, за телефони, листи, квіти і молитви в Її намірені. Спеціяльно дякуємо Преподобним Сестрам та Учительському Зборові Української Католицької Школи св. Духа в Честері, за відвідини, квіти і Служби Божі. Шкільній Дітворі наша сердечна подяка за численні карточки з побажаннями повороту до здоров'я.

Дякуємо 13-му Відділові Союзу Українок Америки в Честері за численну участь у Панахиді та в похороні, за зорганізування почесної стійки. Членок з горіючими свічками та союзовим прапором біля домовини в похоронному заведенні, за чудові квіти, за уміщення некрологу і за зворушливі прощальні слова, що їх виголосила п. Леонтина Мінчак в похоронному заведенні, а п. Емілія Павлюк, голова Відділу, на цвинтарі. Відпоручниці Окружної Управи СУА п. Лідії Дяченко, щиро дякуємо за участь у Панахиді та за прощальне слово.

Наша подяка всім Членкам 13-го Відділу СУА, на чолі з головою п. Емілією Павлюк, за вияви серця і охоти допомогти нам, родині, так в часі недуги, як і по смерти нашої Дорогої Мами й Сестри. Не знаходимо слів подяки Відділові СУА за те, що взяв на себе обов'язок приготування поминок. Тож дякуємо паням з господарської секції: п. Н. Баган, п. К. Петрик, п. М. Венчак і п. Е. Павлюк, та всім іншим Паням, які допомагали. З черги дякуємо п. Лідії Грабовій, директорці Відділу Українського Музичного Інституту, за квіти і некролог. Наша велика подяка мгрові Володимирові Сичові за чудові прощальні слова в похоронному заведенні, якими в імені Відділу УККА попрощав Покійну від Громадянства Честеру, а п. Дмитрові Мінчакові за прощальне слово на поминках від Т-ва „За Патріярхат". Парохові місцевої Української Православної Церкви Успіння Пречистої Діви, о. Йосифові Копчакові наша щира подяка за відправлення Панахиди в сороковий день смерти. Вкінці дякуємо Усім за щедрі пожертви на Служби Божі і на добродійні цілі, як: Українські Студії в Гарвардському Університеті, фонд журналу „Наше Життя", Музей Союзу Українок Америки, Український Музичний Інститут і на Т-во „Свята Софія".

Сердечно дякуємо за квіти, вислови співчуття особисті, телефонічні і листовні. Нехай добрий Господь винагородить всіх Вас за оказане нам серце і поміч.

РОДИНА

•

В пам'ять Покійної, родина зложила 300.00 дол. на добродійні цілі.

З приводу 10-ої річниці смерти

бл. п.

МАРІЇ ЯРИМОВИЧ

з роду СОБОЛЬ

колишньої вчительки української католицької школи св. о. Николая, довголітньої голови 22-го Відділу СУА в Чікаго, основниці 29-го Відділу СУА і Окружної Управи СУА в Чікаго, члена Головної Управи СУА, яка передчасно, на 48 році життя відійшла у Вічність 23 січня 1968 році, були відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в катедрі св. о. Николая і в соборі свв. Володимира і Ольги в Чікаго.

•

Для вшанування пам'яті Покійної, в тому самому дні, 23-го січня 1978 р. відбулися ЖАЛОБНІ СХОДИНИ 22-го ВІДДІЛУ СУА, під час яких п. Рома Турянська і п. Марія Семків поділилися з присутніми споминами про Покійну.

З приводу тих сумних роковин, для утривалення світлої пам'яті бл. п. Марії Яримович, переведено збірку в користь Українського Музею в Ню Йорку, яка принесла у висліді суму 1,000.00 долярів.

Список Жертводавців:

100.00 дол. — Юрій Яримович з дружиною, Орестою, Борис Яримович з дружиною Веронікою;
50.00 дол. — Оксана Яримович-Богач з чоловіком Степаном;
65.00 дол. — 29-ий Відділ СУА в Чікаго;
25.00 дол. — Клюб Львовян в Чікаго, Р. Яценків;
20.00 дол. — Г. Янчишин, В. Скоморох, Я. Фаріон, І. Ґорчинська, І. Богач, Л. Смик;
15.00 дол. — Л. Самбірська, З. Литвинишин, Р. Яхторович, М. Скоморох;
10.00 дол. — Н. Ґоляш, Д. Сасик, М. Левицька, М. Юзефович, О. Гарасовська, О. Семчишин, О. Гладка, М. Скробач, Л. Басюк, О. Городиловська, С. Ліщинська, А. Помірко, І. Шарун, М. Юркевич, О. Вітковська, Л. Кассараба, О. Лехнюк, М. Форович, М. Кецала, С. Струтинська, Г. Фаріон, Д. Маркусь, Д. Дикий, Т. Дахнівська, О. Ткачук, О. Пілецька, Е. Ястрембська;
5.00 дол. — Д. Менцінська, Е. Петрина, Р. Дмитерко, Р. Турянська, С. Казанівська, Е. Миська, М. Брама, А. Ковальчук, М. Городиська, О. Яцків, О. Крихтяк, В. Цурковська, Л. Шеремета, О. Мартинюк, М. Семків, С. Дачишин, Т. Наболотна, М. Мацюрак, В. Хрептовська, І. Попович, А. Харук, Л. Шандра, О. Турула, Н. Ґаджера, М. Радивил, П. Теодорович, С. Микитюк, І. Ліщинська, Н. Григорчук, Д. Городиська;
3.00 дол. — У. Терлецька, М. Гриневич, А. Білинська, С. Джулинська;
2.00 дол. — С. Тимчишин, М. Сениця, С. Свистун, Г. Кунінська, С. Еліяшевська, Г. Стецюк, О. Гайдук, І. Городиська, К. Іллюк, С. Кавка, Г. Гординська;
1.00 дол. — І. Довбак.

Лук'яненко протестував...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

не міг прийняти такого тлумачення закону, мене піддавали нескінченій кількості принижень і тортур, включно до спрямування на перевірку психічного здоров'я до Рибинської психіятричної лікарні.

З ласки Божої я виніс здорову душу з-за грат на волю, але волі й тут немає.

З рук тюремників мене передали під власний нагляд міліції. За цим наглядом я не маю права виїздити з міста без дозволу міліції, з вечора до ранку не маю права залишати своє помешкання, не маю права відвідувати готелі, кафе, бари, ресторани міста і зобов'язаний щоп'ятниці з'являтися від 17 до 18 години в міліцію для реєстрації. Моє помешкання відвідують міліціонери і дружинники. Мене перевіряють на роботі. Це офіційний нагляд. А неофіційний нагляд, в результаті якого органам влади відомий кожний мій крок — де межа його? Він позбавляє інтимности все моє особисте життя.

Мої листи перевіряє КДБ і потім використовує їх для залякування моїх родичів та настроювання їх супроти мене. Наприклад, мій лист до Оксани Мешко з протестом проти спрямування В. Мороза до Інституту судово-психіятричної експертизи ім. Сербського, старший лейтенант Чернігівського УКДБ Доренчук показував братовій Валентині в час розслідування питання про підписання згаданого протесту і так залякав її, що вона аж захворіла була.

А „таємниця" телефонних розмов доходить до того, що, наприклад, Івану Кандибі від імени мого номера відповідала міліція, глузливо заявляючи, що на номері 3-39—13 (моєму номері) — міліція!

Мета нагляду полягає в тому, щоб за допомогою різних присікувань поставити людину на грань суду за порушення правил адміністративного нагляду, примусити її постійно зиркати на годинник, щоб не спізнитися в міліцію чи до свого помешкання, та озиратися на кожного стрічного — чи не донощик той, бува, і, тримаючи її в постійному нервовому напруженні, не дати їй можливости зайнятися громадською діяльністю, ізолювати її і поступово поставити на коліна.

Я вже не молодий і колись можу забути про п'ятницю, або не встигну до свого помешкання на пів до десятої вечора і це правитиме за підставу нового продовження нагляду. Зрештою навіть без формальних підстав, міліція (якщо КДБ вважатиме за потрібне) завжди знайде спосіб як обгрунтувати продовження нагляду.

Де кінець його?

Кінця немає. Указ Президії Верховної Ради СРСР з 26.07.1966 року про адміністративний нагляд дає право міліції продовжувати нагляд кожного разу на шість місяців аж до погашення судимости.

Відповідно до п. 8 ст. 55 Кримінального Кодексу УРСР автоматично судимість мені не погаситься. Для погашення її потрібно рішення суду. Рішення суду можливе у випадку відмови від свого світогляду. Я свого світогляду ніколи не зміню, отже до смерти залишатимусь судимий і, таким чином, завжди будуть законні підстави для продовження нагляду і я можу ніколи не позбутися надокучливої опіки. Перспектива такого життя мене зовсім не приваблює.

В Радянському Союзі немає закону про заборону на професії, але мені (як і абсолютній більшості українських інакодумців) не дали можливостей працювати за фахом і примусили заробляти на хліб у найпримітивнішому середовищі.

Із своїх 50-ти років я понад 8 років прожив у вашій військовій казармі, 15 років у концтабірних бараках та тюремних камерах і ось уже другий рік живу під домашнім арештом.

Я люблю Україну більше від власного життя і коли заробив першу після звільнення з ув'язнення 18-денну відпустку, то хотів з'їздити в Канів поклонитися Тарасові та відвідати Київський музей, але мені не дозволили, щоб я не міг там зустрінутися з іншими дисидентами. Я просив тоді дозволити мені з'їздити в Тростянець і Качанівку, аби помилуватися природою славнозвісних дендропарків і трошки розширити знання рідного краю, але мені знову не дозволили, хоч у тих місцях я не знаю жадного інакодумця і про зустріч такого роду не могло бути й мови.

Коли надвечір я приїхав у Дружівку на суд і хотів назавтра побути на процесі моїх побратимів та побалакати з їхніми родичами, мене вранці два міліціонери „запросили" до місцевої міліції і протримали там до 11 години, а потім повезли до Краматорська і посадили прямо в поїзд. Таким чином ні знайомих людей, ні природи рідного краю мені недозволено бачити. І це називається життям?! І це триватиме до самої смерти!

Ні, судячи з останніх подій, КДБ готує мені інше майбутнє.

Пресвітера чернігівської баптистської громади (куди я одного разу зайшов) Чернуху Володимира Михайловича (Черниха В. М. не пресвітер, а один з провідників баптистської громади — примітка в оригіналі) два офіцери чернігівського КДБ від 11-ої до 17-ої години примушували підписати папір, в якому мені приписувано такі вислови, яких я зовсім не говорив.

Безперечно, якщо КДБ візьметься фабрикувати і приписувати мені різні антирадянські висловлювання, він це зуміє зробити; якщо він захоче мене знову загнати за грати, він також спроможний це зробити. Він загалом спроможний зробити все, крім одного — переконати мене в моїй неправоті, бо я — правий, як правий Тарас Шевченко, як правий Іван Франко, як правий Валентин Мороз.

Перспектива працювати всю решту життя електриком і споглядати рідний край тільки в межах одного міста Чернігова, а тим більше нове ув'язнення, мене не задовільняє і я

ПРОШУ

дозволити мені виїхати з Радянського Союзу на проживання поза його межами.

24 серпня 1977

ШЕВЧЕНКІВСЬКА ФУНДАЦІЯ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

тальня „просвіта" в Кенорі (11,051), В. Мазуренко (10,500), І. і А. Мазуренки (10,020), о. д-р В. Кушнір (10,000), С. і М. Янковські — (10,000), А. Яців (9,500), А. і А. Малинюки (9,000), І. Кулієвич (запис 8, 661), Т. Семенюк (6,000), І.М. і О. Гаврилюк (5,442), Т. і О. Кобзей (5, 320), Марія Вавриков (запис 5,245), Анна Пробіжна (запис 5,200), І. Дудяк (5,020), д-р І. Глинка (5,000), М. Клеман (запис 5,000), Комінсо (Канада) Лтд. (5,000), Робітничий Дім у Савт Торолд (5,000), Н. Спачинський (5,000), Ю. Вербіцький (запис 5,000).

Завдяки добрій господарці і ощадному веденні діловодства, вже в цій першій стадії розвою фундації в роках 1963—1977/78 з чистих прибутків признано сотні субсидій і стипендій на розвиток української культури на суму 294,992. Якщо фонди і приходи будуть зростати в тій самій пропорції, то в наступному діловому році чистий прибуток фундації осягне біля 100,000 дол.

Крім згаданих, в складі членів-основників фундації були: о. д-р В. Кушнір, мгр І. Іванчук, І. Ю. Карасевич, Ю. Гвоздулич, П. Башук, пані Н. Башук, Р. Брик, Г. Кукса, д-р М. Марунчак, д-р С. Радчук, С. Романів і проп. Л. Стандрет.

До складу Дирекції 1977/78 входять: д-р І. Глинка (президент), д-р Я. Барвінський (заст. през.), Ю. Гвоздулич (секр.-скарб.) і як члени: суддя І. Соломон, А. Мельник, І. Новосад і пані Р. Кондра. В попередніх Дирекціях засідали: пані М. Дима, сен. П. Юзик, інж. А. Качор, Т. Хімко, інж. В. Денека, пані Т. Гаврисишин і пані М. Мандзюк-Сеницька. До складу цьогорічної Контрольної Комісії входять: сен. П. Юзик (діючий голова), С. Янковський, пані Л. Чайковська, А. І. Яремович і І. Гуйда, — а в попередніх роках, крім згаданих померших, до Контрольної Комісії входили: П. Крипякевич, д-р Р. Романович та І.Ю. Карасевич.

На внесення члена Дирекції І. Новосада, приявні вшанували многоліттям д-ра І. Глинку, який від початку дотепер, за щорічним вибором, стоїть на чолі Шевченківської Фундації як її президент. На кінець засідання д-р І. Глинка заапелював до жертвенности цілої української громади в Канаді і висловив довір'я, що в найближчих роках фонди Шевченківської Фундації будуть подвоєні і вона стане на сторожі української культури й ідентичности як багатомільйонна установа української Канади.

Ню Йорк вшанував сл. п. Олега Штуля

У неділю 11-го грудня 1977 р. в Ню Йорку в церкві св. Володимира Владика Архиєпископ Орест в сослуженні о. протоієрея В. Базилевського і протоієрея С. Непріля відправили панахиду за спокій душі сл. п. Голови Проводу Українських Націоналістів сл. п. Олега Штуля Ждановича. Під час Панахиди співав церковний хор під дир. проф. Завітневича. Проповідь про життєвий шлях покійного виголосив Владика Орест, підкреслюючи великі заслуги для української справи, як провідника, політика, визначного журналіста та громадсько-суспільного діяча. В панахиді взяли участь представники численних українських організацій та установ з Ню Йорку та околиці, провідні члени українського громадського життя друзі та приятелі

Після панахиди відбулися поминки в тій же церковній залі, що її вщерть заповнили присутні. Голова 10-го Відділу ОДВУ в Ню Йорку, Роман Крупка привітав Владику Архиєпископа Ореста, отців та усіх присутніх та попросив Владику Ореста перепровадити молитву. Опісля Роман Крупка накреслив сильветку Покійного. Головну доповідь, джерельно опрацьовану, про життєвий шлях сл. п. Олега Штуля Ждановича виголосив Павло Дорожинський. Отець протоієрей В. Базилевський у своїм короткім слові про Покійного згадав про його заслуги для української науки, та визначного журналіста.

На закінчення голова 1-го Відділу УЗХ Дарія Бойдуник, реасумуючи усі висказані думки, дала перекрій цілости пройденого життєвого шляху сл. п. Олега Штуля Ждановича. Вкінці вона подякувала Владиці Архиєпископові Орестові, Високопреподобним отцям, хорові, як рівнож паням з УЗХ за підготову перекуски.

Роман Крупка

Нове видання з гумористики „Жарти жартами"

Із циклу гумористичного жанру п. н. „Жарти жартами" недавно вийшла друком у Детройті збірка фейлетонів Степана Підкови.

Книжка має 176 сторінок досить густого друку, збільшеного формату, зі звичайною (не твердою і не з золотим тиском) обкладинкою. Починається книжка передмовою п. н. „Життя і творчість Степана Підкови", а під нею — скромний підпис! Д. К., якому (якщо не якій), очевидно, належить і літературна редакція збірки. Ввесь текст книжки поділений на три розділи — відповідно до часу написання фейлетонів, а водночас і за характером та змістом самих творів. Наприклад, перший розділ відкривається фейлетоном „У Львові" (перші пригоди автора, родом із Слобожанщини) з 1943 року; другий — гротеском „Голос Америки", мабуть, із року 1950, отже й написаним уже в Ню Йорку, а третій — драматичним твором „Шкідняки, федералістична комедія на три дії".

Видав збірку автор своїм коштом (накладом); тим часом і замовляти книжку можна в самого ж автора: хто скорше замовить, той придбає цю збірку свіжих фейлетонів за 5 долярів, автора адреса: Iwan Jacenko, 27 Adeline St., New Haven, Conn. 06519.

Н.Н.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 17-го ЛЮТОГО 1978 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Володимира 130-ий Відд., о год. 6:30 веч. при 100 Друга Авеню, 3-ій поверх, у приміщенні п. Гнатишина. На порядку сходин — вибір нової Управи і делегатів та їх заступників на 29-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — В. Піх, гол., Ю. Юрків, секр.

СУБОТА, 18-го ЛЮТОГО 1978 р.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Річні збори Т-ва ім. І. Франка 241 Відд., о год. 1-ій по пол. в залі української парафії, 74 Harris Ave. На порядку: звіти Управи і вибір нової на 1978 р. По Річних будуть місячні з вибор. делегата і його заступника на 29 Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — А. Камфоник, предс., П. Демуш, секр., В. Стрик, кас., Джаннет Барделл, секр.

ПЛЕЙНФІЛД. Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка 372 Відд., о год. 7-ій веч. в домі при 139 Westervelt Ave., N. Plainfield, N.J. На порядку: вибір делегатів і їх заступників на 29 Конвенцію УНС. — Ю. Лонишин, предс., І. Головко, кас., Й. Ярема, секр.

ЧІКАҐО-ПІВДЕНЬ, Ілл. Річні загальні збори Т-ва Укр.-Амер. Єдність 35-ий Відд., о год. 7:30 веч. в Союзовому Домі, 1915 Захід 51-ша вул. На порядку нарад: звіт Управи і вибір нової на 1978 р. По Річних зборах відбудуться місячні на яких буде вибір делегата і його заступника на 29 Конвенцію УНС. — Секретар.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори С-ва св. Ольги 397-ий Відд., о год. 3:30 по пол. в Укр. Гор. Клюбі при 847 Північ Френклин вул. Після звичайного місячного порядку зборів, відбудеться вибір делегатів і їх заступників на 29 Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — Мгр І. Скочиляс, предс., інж. М. Нич, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. Надзвичайні збори Т-ва ім. А. Волошина 414 Відд., о год. 7-ій веч. в УНДомі при 162 Дай вул. На порядку: вибір делегатів і їх заступників на 29-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. І. Телюк, секр.

НЕДІЛЯ, 19-го ЛЮТОГО 1978 р.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 245 Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 477 Jeremiah Ave. На порядку: вибір делегатів і їх заступників на 29 Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — М. Голінко, гол., М. Мартиненко, секр.

ЧІКАҐО, Ілл. Річні збори Т-ва ім. полк. Є. Коновальця 423 Відд., в залі „Левів", 2353 W. Chicago Ave. По звітах Управи, К. Комісії і виборі нової Управи відбудуться Місячні збори, на яких буде вибір делегатів і заступників на 29-ту Конвенцію УНС. — Інж. Ст. Куропась, гол., М. Лаба, фін. секр., Ю. Юринець, рек. секр.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд., о год. 2-ій по пол. у Вінярського. Проситься чл. прибути. — Уряд.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Збори Б-ва св. Володимира 286 Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 90-96 Fleet St. На порядку: вибір делегатів і їх заступників на 29-ту Ковенцію УНС. Проситься чл. прибути. — М. Вархол, предс., Павлина Балутянська, секр.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Річні збори Т-ва ім. О. Басараб 47-ий Відд., о год. 3-ій по пол. в залі укр.-кат. церкви при 1826 Kenmore Ave. Після Річних зборів відбудуться Місячні, на яких буде вибір делегатів і їх заступників на 29-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — Управа.

ЧІКАҐО, Ілл. Річні збори Б-ва св. Юрія 379 Відд., о год. 1 по пол., 843 N. Western Ave. На порядку: звіт Управи і вибір делегатів і їх заступників на 29-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — П. Семків, пред., Ф. Денега, кас., М. Семків, фін. секр.

ЧІКАҐО, Ілл. Річні загальні збори Б-ва св. Володимира 114 Відд., о год. 12-ій по пол. в парохіяльній залі св. Володимира при W. Kortez. На порядку: звіти членів уступаючої Управи і К. Комісії та вибір нової на 1978 р. Є інші важні справи. Якщо на означений час не явиться приписане статутом число чл., збори відбудуться при всякій кількости членів і будуть правосильні. Після зборів перекуска. — М. Нікольс-Ткачук, гол., В. Бережан, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. Річні загальні збори С-ва Любов 37 Відд., о год. 1-ій по пол., в малій церковній залі. На порядку: звіти Управи та К. Комісії і вибір нової Управи на 1978 р. та інші справи. Опісля буде вибір делегатів і їх заступників на 29-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — А. Реклайтіс, гол., О. Осередчук, касир, А. Гнатюк, секр., О. Лустер, гол. К. К.

БАЙОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 281 Відд., о год. 3-ій по пол. в УНДомі при 280 Ave E. На порядку: вибір делегата і його заступника на 29 Конвенцію УНС. Проситься всіх взяти участь. —. М. Гись, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217 Відд., о год. 1:45 по пол. в кафетерії церкви св. Йосафата. На порядку: вибір делегатів і їх заступників на 29-ту Конвенцію УНС. Склад Управи на 1978 р.: К. Шевчук, предс., С. Васьків, заст., Т. Кубарич, фін. секр., Г. Лопатко, заст., С. Мартинюк, кас., В. Ковба, заст., Д. Пристай, рек. секр., Ольга Качмарська, заст. К. Комісії: В. Велитович, гол., Дм. Морголіч і Анна Васьків — члени. Буде обговорення святкування 70-ліття Б-ва. Проситься чл. прибути. — К. Шевчук, предс., С. Мартинюк, кас., Т. Кубарич, секр.

СЕРЕДА, 22-го ЛЮТОГО 1978 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні збори 267-го Відд., о год. 7-ій веч., при 98 Друга Аве. На порядку: вибір Управи на 1978 р. По Річних зборах відбудуться Місячні, на яких буде вибір делегата і його заступника на 29 Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — Управа.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ВОЗНЯК з КОРДУБІВ, членка УНС Відд. 106 Б-ва св. о. Миколая в Чікаго, Ілл., померла 11 жовтня 1977 р. на 85-му р. життя. Нар. в 1893 р. в Західній Україні і стала чл. УНС в 1952 р. Залишила у смутку дочку Ірину з мужем Теодором, дочку Ліду з мужем Евгеном, внуків і правнуків. Похорон відбувся 14 жовтня 1977 р. на цвинтарі св. о. Николая в Чікаго -Парк Рідж, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа Відділу

НЕЛЛІ БІЛАН, членка УНС Відд. 413 Т-ва ім. О. Басараб в Ірвінгтоні, Н. Дж., померла 23 жовтня 1977 р. на 78 р. життя. Нар. в 1898 р. і стала чл. УНС в 1947 р. Залишила у смутку сина Степана. Похорон відбувся 26 жовтня 1977 р. на цвинтарі в Ґлендайл в Блумфілді. Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ГЕЛЕН НАЗАРЕЙЧУК, членка УНС Відд. 5 Б-ва св. Миколая в Асторії, Н. Й., померла 29 жовтня 1977 на 73-му р. життя. Нар. в 1904 р. Залишила у смутку сина Андрія, дочок Марію і Анну.

Вічна Їй Пам'ять!
М. Хомайчук, секр.

ІВАН АДАМС, ст., член УНС Відд. 363 в Олеан, Н. Й., помер 31 жовтня 1977 на 80 р. життя. Нар. в 1896 р. і став чл. УНС в 1927 р. Залишив у смутку синів Степана, Івана мол., Михайла і брата в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі Ст. Бонавентур в Аллеґані, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Ю. Луцишин, секр.

ВАСИЛЬ ШЕРЕМЕТА, член УНС Відд. 289 в Рочестері, Н. Й., помер 17 жовтня 1977 на 75 р. життя. Нар. в 1902 р. в Україні і став чл. УНС 1949 р. Полишив у смутку дружину Стефанію. Похорон відбувся 22 жовтня 1977 р. на цвинтарі Голі Сепулчер в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Гуссар, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

РОЗШУКИ

Савченко Анатолій Трофимович з Києва розшукує свого рідного брата **САВЧЕНКА МИКОЛАЯ ТРОФИМОВИЧА** з 1917 року народження. Відомості можна писати беспосередньо:
Укр. ССР, м. Київ 87
вул. Уманська 25, кв. 66
Савченко Анатолій Трофимович
Або повідомте по телефону
(201) 964-7114

ТАРЗАН, Ч. 7903. Почались розшуки

От і маєш, Семе!... Все що нам залишилося на цьому летовищі — це джіп!

Ми їхатимемо в тому самому напрямі, яким прямував Тоні, заки його зістрілено!

Тяжко повірити, що ще сьогодні існують пірати... і то повітряні!